

Catalunya Cristiana

[f/catalunyacristiana](#)

[i/catalunya_cristiana](#)

[www.catalunyacristiana.cat](#)

[@catalunyacristiana.bsky.social](#)

[@catorcristiana](#)

[catalunya cristiana](#)

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

“Cal un replantejament molt seriós de la política d’habitatge per evitar que es facin guetos”

Entrevista al Dr. Joan Planellas,
arquebisbe de Tarragona i
president de la Conferència
Episcopal Tarraconense

P 8-12

RESUM DE L'ANY 2025

Dotze mesos
en clau
jubilar

P 24 - 27

© Vatican Media

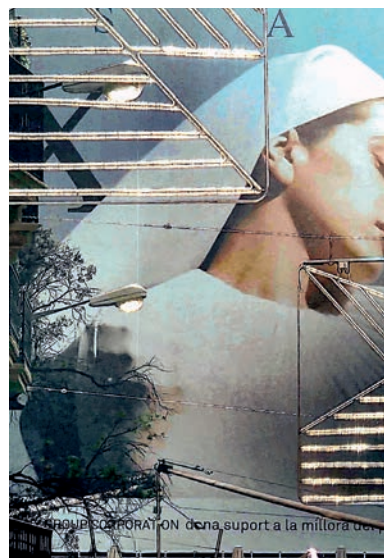
Agustí Codinach

SUMARI

28 DESEMBRE 2025

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Reportatge	24
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

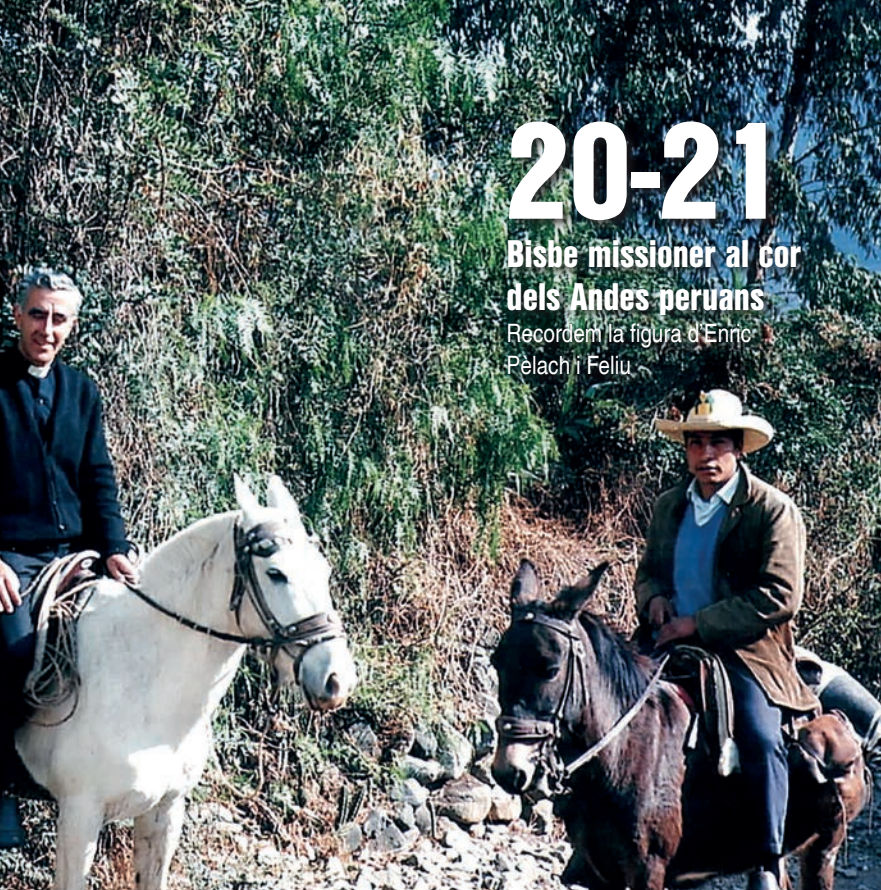
18-19

**Les efemèrides més
destacades del 2026**

Joan Pallarès repassa les
celebracions i commemoracions de
l'entorn eclesial durant el nou any

Josep Maria Balaguer

20-21

Bisbe missioner al cor dels Andes peruans

Recordem la figura d'Enric Pèlach i Feliu

38

Els Premis Bravo reconeixen el nou ressorgiment de l'interès religiós

Rosalía i la pel·lícula "Los domingos", entre els guardonats per la CEE

39

Bernat Vivancos estrena l'obra "Five Universal Prayers"

Està formada per textos de cinc religions

EDITORIAL

"Al servei del nostre poble"

El 21 de gener del 2011, festa dels Sants màrtirs Fructuós, Auguri i Eulogi, els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense firmaven la carta pastoral *Al servei del nostre poble*, en la commemoració dels vint-i-cinc anys del document *Arrels cristianes de Catalunya*. Amb la nova carta pastoral, els bisbes renovaven el compromís de l'Església catòlica envers el poble de Catalunya.

Els aniversaris sempre són una avinentesa per actualitzar el missatge a la llum dels signes dels temps. Per això, en el 40è aniversari d'*Arrels cristianes de Catalunya* i en el 15è d'*Al servei del nostre poble*, hem volgut entrevistar l'arquebisbe de Tarragona i president de la Conferència Episcopal Tarraconense, Joan Planellas i Barnosell. Al llarg d'aquesta conversa que podeu trobar en el número d'aquesta setmana, el Dr. Planellas reflexiona sobre els canvis socials i eclesials viscuts al llarg d'aquests quaranta anys i que, segons ell, fan que el document *Arrels cristianes de Catalunya* estigui "superat". Alhora, posa en valor un esdeveniment eclesial de molt més calat: el Concili Provincial Tarraconense del 1995.

El que resta sempre actual és la voluntat d'estar al servei del poble, amb la premissa primera de l'evangelització, però també donant resposta als reptes socials més urgents. D'aquí la importància de l'anunci del Dr. Planellas: "Properament anunciarem la nostra humil contribució com a Església catalana al greu problema de l'habitatge."

Una gran notícia encaminada a ajudar a pal·liar un greu problema estructural com és la dificultat d'accedir a un habitatge, baula indispensable per a una vida digna.

Vacunar-se és estimar

JO

LES FESTES EN FAMÍLIA

Vacuna't de la grip i la COVID
per protegir-te a tu i protegir els teus

Demana cita a La Meva Salut,
a citasalut.gencat.cat
o al teu CAP.

Generalitat
de Catalunya

Tothom El Govern de

La setmana a les Xarxes

MONS. LUIS ARGÜELLO ✕

@MonsArguello

President Conferència Episcopal
Espanyola

14/12/2025

Davant del respecte a la vida i la seva dignitat, la comprensió i el suport a la família en l'habitatge i l'educació, l'acollida d'immigrants, el servei als pobres, la llibertat religiosa i de consciència i el respecte a les regles bàsiques de l'Estat de Dret, no soc neutral

FRA OCTAVI VILÀ ✕

@fraoctavi

Bisbe de Girona

14/12/2025

“Demaneu que Mons. Màrius Busquets, juntament amb el bisbe Enric Pèlach, intercedeixin davant del Senyor per l'Església de Girona i que amb ells intercedeixin també tants missioners sortits de la nostra terra.” Dijous, en la missa en sufragi de l'ànima de Mons. Màrius Busquets

ANTONI GELONCH ✕

@Antoni_Gelonch

Activista cultural

13/12/2025

Comença la cerimònia de beatificació de 50 màrtirs per la fe a la catedral de Notre Dame de París. Capellans, religiosos i laics (procedents de l'escoltisme i de moviments d'acció catòlica) assassinats pels nazis en camps de concentració perquè testimonien la seva fe o intentaven fer apostolat

PILARÍN BAYÉS

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

SECCIÓ QUINZENAL SOBRE DOCTRINA SOCIAL DE L'ESGLÉSIA

Objectiu DSE és el títol d'una secció que, de manera quinzenal, ofereix la visió de dos grans experts en Doctrina Social de l'Església a partir de les grans qüestions que afecten el món d'avui. L'espai, integrat en el programa *El matí* amb Mercè Raga, és un col·loqui amb Joan Costa, delegat de Pastoral Social a l'arxidiòcesi de Barcelona, i Jesús Avezuela, director general de la Fundació Pau VI, entitat col·laboradora d'aquest espai.

Dilluns 15 de desembre, el tema va ser el sentit i el misteri del mal

al món, tenint en compte que Déu el va crear i el va fer bo. Joan Costa va dir que, “si neguem Déu, el món es queda sense sentit veient tanta injustícia, tant de dolor i tant de patiment”. Jesús Avezuela va destacar que, “quan Joan Pau II parla d'estructures de pecat, per exemple a la *Centesimus annus*, planteja allò que és la responsabilitat de les persones, perquè els sistemes no són ni bons ni dolents, ja que estan marcats per la possibilitat de fer-los útils o corrompre'ls”.

Zoom **MACIÀ GRAU**

Agustí Codinach

Més de 1.000 infants de 18 escoles de la diòcesi de Barcelona es van reunir el dilluns 15 de desembre a la Sagrada Família per participar en una jornada especial d'Advent, organitzada per la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, el Secretariat Diocesà de Missions i la Direcció Diocesana de les Obres Missionals Pontifícies. Com indica el nom de l'activitat, els nens i nenes van fer d'autèntics “Sembradors d'Estels”, repartint milers d'estels amb el missatge “Jesús neix per a tu”, que va posar en valor la gratuïtat i la solidaritat i que els va ajudar a prendre consciència de la tasca dels missioners arreu del món. La celebració va estar presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, David Abadías.

L'efemèride **JOAN PALLARÈS-PERSONAT**

29 de desembre del 1876

Neix al Vendrell el músic universal Pau Casals i Defilló

Contrapunt

La importància de la (nostra) marca

ÀLEX ESCOLAR CARLES
 Director de projectes
 i creatiu gràfic

Les marques són per tot arreu, ens influeixen i afecten la nostra visió del món

Les marques són per tot arreu, ens influeixen i afecten la nostra visió del món; però què són les marques? Semiòticament són símbols gràfics, que ens ubiquen, ens aporten significats i creences, que estableixen un vincle emotiu com, per exemple: la fe (la creu), una cultura (la bandera del Japó), una ideologia política (l'esvàstica). Totes ens han acompanyat durant la història, són simples icones, clares, però que comporten una gran càrrega de continguts.

Les marques formen part de la nostra vida, de la nostra cultura i de la nostra societat. Tots sabem que hi ha marques que s'han integrat tant a les nostres vides que ja les utilitzem com a substantius comuns: "pa Bimbo",

"kleenex", "cel·lo", "tapperware", "sonotone", "rimmel", etc.

Una marca és realment una cultura i una filosofia compartida; de fet, proposa una manera de veure les coses, atès que comporta una personalitat que vol compartir amb tu. També és un ens simbòlic que transmet sentiments, emocions i records. Hi ha marques que transmeten percepcions aspiracionals i altres d'inspiracionals. No són una llista simple d'atributs racionals, representen personalitats, maneres d'actuar; transmeten idees preconcebudes, valors, generen expectatives.

Una marca —la nostra marca— ha de saber per a què existeix, quina és la seva missió o propòsit. La missió és el marc on treballarem, és on volem

arribar, és un element fonamental de la marca perquè ajuda a guiar-la. El propòsit és l'objectiu, basat en com ajuda la marca a ser coherent amb si mateixa.

Una de les principals qüestions que cal definir quan es crea una marca és quina personalitat tindrà i per a què volem difondre-la; una personalitat que ens diferenciï i que s'adapti a diferents situacions de l'entorn del nostre àmbit d'actuació (religiós, social, polític, cultural, comunitari, empresarial, etc.).

Ara, un cop llegida aquesta breu reflexió sobre les marques, la teva marca és conscient del que transmet, per a qui ho fa, quin és el seu objectiu, la seva identitat i, sobretot, té una personalitat original i pròpia? ■

Des del monestir

“Arrels cristianes de Catalunya”

JOSEP MIQUEL BAUSSET
 Monjo de Montserrat

El text dels bisbes catalans recordava les arrels cristianes del Principat

Aquest era el títol del document que, el 27 de desembre del 1985, fa 40 anys, signaven els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense, que constataren un fet històric: “Ja fa un miler d'anys que Catalunya iniciava el seu propi camí a través de la història.” Per això remarcaven que “el reconeixement d'una cultura específica catalana, expressada, especialment, en la llengua, s'uneix al reconeixement de la pròpia nacionalitat i el dret a l'autogovern”.

Els bisbes catalans reconeixien “els drets del nostre poble a la seva identitat nacional, manifestada en la seva realitat cultural i històrica”. Per això defensaven “la realitat nacional

de Catalunya, afaiçonada al llarg de mil anys d'història” i reclamaven “per a ella, els drets i els valors culturals de les minories ètniques dins d'un Estat”.

El document *Arrels cristianes de Catalunya* ens recorda avui que “la cultura catalana té, sobretot, la seva expressió i la principal senya d'identitat en la llengua que li és pròpia i que comparteix amb altres comunitats germanes”.

El text dels bisbes catalans recordava les arrels cristianes del Principat, amb el bisbe de Tarragona, sant Fructuós; l'abat Oliba, bisbe de Vic, fundador de Montserrat i abat de Ripoll i de Cuixà, i més tard, sant Antoni M. Claret, santa Joaquina de Vedruna

o mossèn Jacint Verdaguer.

Els bisbes de Catalunya que van aprovar aquest text (obra, en bona part, de mossèn Joan Carrera) eren uns pastors ben arrelats a la terra i fermes defensors de la nostra llengua i de la realitat nacional del Principat, com el bisbe de Barcelona, Narcís Jubany; el de Tarragona, Ramon Torrella; el d'Urgell, Joan Martí, o el de Girona, Jaume Camprodon, que mostaven l'arrelament de l'Església en la realitat nacional de Catalunya.

En contraposició a aquest valent document, els bisbes valencians mai de la vida no s'han plantejat aprovar un text com *Arrels cristianes de Catalunya*, en defensa de la identitat nacional del País Valencià. ■

La família és la primera pedra de la societat i també, a ella, devem la nostra existència

CARD. JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Seguim la família de Natzaret

Aquest diumenge, situat dins de l'octava de Nadal, s'escau la festa de la Sagrada Família: Jesús, Maria i Josep. I aquest mateix dia se celebra la Jornada de la Sagrada Família, una iniciativa pontifícia que han fet seva els bisbes de la Conferència Episcopal Espanyola. El nom d'aquesta Jornada ens pot suscitar la pregunta següent: és aquesta la festa de la santa família de Natzaret o és el dia dedicat a la basílica de la Sagrada Família? Evidentment, el motiu central, tant de la festa com de la jornada, és rememorar el model de vida cristiana que representa la família on va créixer Jesucrist, el Fill de Déu fet home.

Ara bé, el possible doble sentit de la celebració d'aquest diumenge també ens permet una quasi obligada referència al gran temple ideat per Gaudí. Segur que tots recordem la visita del papa Benet XVI, el novembre del 2010, per presidir la dedicació del temple de la Sagrada Família i elevar-lo a la condició de basílica.

Un any acaba i un altre comença. L'any 2026 celebrarem l'Any Gaudí,

ja que enguany es complirà el centenari de la seva mort. Pot ser que també sigui aquest any nou el de la beatificació del venerable Antoni Gaudí? Aquest és el nostre anhel i la nostra petició a Déu, tot i que de moment no tenim resposta a aquesta pregunta.

La festa que avui celebrem es fa font d'inspiració que va donar lloc al temple de la Sagrada Família. Aquest temple existeix, perquè va existir la família de Natzaret que és model de vida cristiana. En aquest sentit, el papa Pau VI ens ho recordava en un discurs durant el seu viatge a Terra Santa, quan deia que tots necessitem tornar a Natzaret per contemplar l'amor de la Sagrada Família, model de tota vida familiar cristiana. Quan pensem en Jesús, Maria i Josep, pensem en una família humil, senzilla, joiosa, unida, que troba en l'amor de Déu la seva raó de ser.

Jesús va venir al món d'una manera particular. Per què va voler néixer en el si d'una família? Podia haver aparegut del no-res, predicant i encisant tothom amb la seva paraula davant d'un auditori, però no ho va fer. El vam conèixer petit i pobre en l'entranyable escalf d'una llar. Potser, senzillament, perquè volia ser un de nosaltres i volia aprendre a esti-

mar i a viure com nosaltres des del moment que va néixer. Sí, Ell, Fill de Déu, no va tenir privilegis, en aquest món va passar dificultats i va patir. Ho va fer per amor a nosaltres.

La família és la primera pedra de la societat i també, a ella, devem la nostra existència. És la primera escola on ho aprenem tot: a estimar, a confiar, a compartir, a perdonar, a enfadar-nos i a reconciliar-nos, a ser pares, fills i germans.

La família és l'Església domèstica, una petita llavor que pot donar molt fruit. La família esdevé la primera transmissora de valors i de fe en Déu. No es tanca en si mateixa, està cridada a obrir-se més enllà del nucli familiar per crear comunitat cristiana i participar activament en ella. Amb les seves accions pot crear un teixit idoni que ajudi a formar una gran família: l'Església. Una família acollidora i compromesa amb la societat.

Benvolguts germans i germanes, tenim a la nostra ciutat una basílica preciosa dedicada a la Sagrada Família. Demanem a Jesús, Maria i Josep que les nostres famílies siguin "sagrades" i signe del Regne de Déu i de vida enmig del món. Que siguin germens de pau, d'amor i de solidaritat.

Bona festa de la Sagrada Família! ■

Joan Planellas, arquebisbe de Tarragona i president de la Conferència Episcopal Tarraconense

“HEM D'ESTAR MOLT ALERTA A LA IDEOLOGITZACIÓ DEL CRISTIANISME”

CARME MUNTÉ MARGALEF

Tarragona

Fotos: Agustí Codinach

El 27 de desembre de l'any 1985, festiu-
tat de Sant Joan Evangelista, els bisbes
catalans van publicar un document que
acabaria tenint una gran transcendèn-
cia: *Arrels cristianes de Catalunya*. Era la
generació episcopal de Narcís Jubany a Barcelona
i de Ramon Torrella a Tarragona. En aquell do-
cument s'hi feia un triple anunci: l'afirmació i el
reconeixement dels elements que identifiquen Ca-
talunya; la constatació de la presència fecunda de la
fe cristiana i de l'Església al llarg de tota la història,
i en tercer lloc, la formulació del compromís de
l'Església a continuar servint la societat. Quan es
compleixen quaranta anys de la publicació d'*Ar-
rels cristianes de Catalunya*, refermada el 2010 per la
carta pastoral *Al servei del nostre poble*, entrevistem
l'arquebisbe de Tarragona i president de la Con-
ferència Episcopal Tarraconense, Joan Planellas i
Barnosell (Girona, 1955). La tesi del Dr. Planellas
és clara: el document *Arrels cristianes de Catalunya*
està superat perquè la realitat sociològica i eclesial
actual dista molt de la que hi havia fa quaranta
anys, i apel·la al Concili Provincial Tarraconense
del 1995.

El Dr. Planellas ens va rebre al Palau Episcopal de Tarragona el dijous 11 de desembre.

Quina ha estat la transcendència d'Arrels cristianes de Catalunya?

Aquest document ha tingut una gran transcendència per a totes les Esglésies amb seu a Catalunya. Els bisbes hi feien una anàlisi de la realitat que hi havia a Catalunya en aquell moment. Una anàlisi que no la podem extrapol·lar al moment present perquè la societat ha canviat moltíssim. Per exemple, la realitat de la migració actual és molt diferent de la de fa quaranta anys. En aquell moment es parlava dels que s'han allunyat de la fe mentre que ara ho hauríem de fer dels que la ignoren. S'hi descriu amb una claredat meridiana els drets nacionals que té un país però

això s'ha anat repetint, sobretot en els documents del Concili Provincial Tarraconense del 1995, un esdeveniment que és molt més important que el document *Arrels*. El Concili ja esmenta en la mateixa introducció el document *Arrels*, i en la resolució 140 diu el següent: “El Concili —de manera semblant a com van fer repetidament els concilis provincials des del segle XVI— referma l'ús del català com a llengua pròpia de l'Església a Catalunya: en la litúrgia, en la predicació, en la catequesi, en els mitjans de comunicació social... Aquesta norma general és d'aplicació a qualsevol església, capella o oratori, sigui parroquial o no, incloses les catedrals

i les esglésies de religiosos i de religioses. Cal exceptuar, a més de les esglésies situades en territoris que no són de parla catalana, altres esglésies determinades per un legítim costum, per la condició dels fidels o bé per diverses circumstàncies.” I la 141 afegeix encara: “Les Esglésies que tenen la seva seu a Catalunya, amb la mateixa fermesa amb què afirmen la identitat catalana, la seva llengua i la seva cultura, per exigències pastorals es comprometen fermament a reconèixer la dels altres i a acollir totes les persones i grups en llur pluralitat cultural.”

Avui és necessari continuar fent aquesta reivindicació?

Moment de l'entrevista amb “Catalunya Cristiana”.

És evident, perquè no podem renunciar a una identitat cultural que en el moment actual està molt més feble per unes circumstàncies no polítiques, sinó demogràfiques. A Catalunya tenim un índex de natalitat de l'1,1, comptant els migrants, i dissortadament estem veient un retrocés de la llengua. Aquest és el problema greu que tenim en aquest moment. No és un problema de defensar la identitat nacional perquè sí, sinó de ser realistes. L'Església malda per una integració més gran dels immigrants, i el que hem d'oferir és la nostra llengua, les nostres tradicions, la nostra cultura, tal com diu el Concili Provincial Tarra-

conense. Jo maldo per això, com és obvi, tenint en compte que l'evangelització és la premissa primera, la més important per dur a terme en la vida de l'Església. De fet, m'he queixat, i gràcies a Déu que s'està arreglant, que no teníem els repositoris adequats dels documents del magisteri per poder-los consultar en la llengua catalana. Hem d'oferir als immigrants que puguin aprendre català, i una manera de fer-ho és que la normalització lingüística pugui fer-se fins i tot en determinades parròquies. Per tant, intentem ser aquest factor d'integració, acollint, estimant, acceptant també les tradicions que ens venen de les altres cultures i proposant. Ara bé, són valors que la mateixa societat catalana està deixant de banda. El genoma cultural d'Occident és cristià. Tothom diu que és molt important conservar-lo, però veiem que a l'escola pública un 85% dels alumnes acaben els estudis sent totalment ignorants del fet religiós. Com podem transmetre el genoma cultural d'Occident quan som els mateixos ciutadans de Catalunya els que privem els joves d'aquest coneixement? Hem privilegiat la saviesa del text i de les ciències empíriques, mentre que hem obviat la saviesa del context, de les grans preguntes, del sentit de la vida, de la transcendència, de tot allò que ens ha configurat. Hem arraconat i deixat de banda el nostre substrat cultural cristià, traient-lo de l'àmbit de l'educació, i això ha estat un gran error.

En el moment actual, torna a ser imprescindible recordar que Catalunya és fruit de la migració?

Nosaltres som fruit de la migració, i això es veu claríssim al segle IX. L'any 800 es va conquerir Barcelona i es va instaurar la marca hispànica. Els tarragonins ho vivim de manera molt fefaent, perquè tot el riu Gaià va ser una frontera natural durant 150 anys. Del Gaià en amunt la nostra terra va rebre moltíssima gent de l'altra banda dels Pirineus, cosa que es veu en les mateixes advocacions. Al bisbat de Girona, sant Martí és l'advocació més important després de la Mare de Déu i és vinguda de l'altra banda dels Pirineus. Un cop reconquerida la Catalunya nova, va fer falta que vinguessin gent de la Catalunya vella per repoblar-la.

“No podem renunciar a una identitat cultural que en el moment actual està molt més feble per unes circumstàncies no polítiques, sinó demogràfiques”

“Hem d'oferir als immigrants que puguin aprendre català, i una manera de fer-ho és que la normalització lingüística pugui fer-se en determinades parròquies”

Com s'acompanya tota aquesta gent que té por dels canvis que està experimentant la societat catalana a causa de l'elevada migració?

La proposta és l'Evangeli, la Paraula de Déu. Llegim a l'Antic Testament: “No oprimeixis l'immigrant: vosaltres coneixeu prou bé com és la vida dels immigrants, perquè també en vau ser al país d'Egipte” (Èxode 23,9). Al Nou Testament hi trobem la paràbola paradigmàtica del bon samarità. El punt de partida és que tothom hauria de tenir dret a quedar-se a la seva terra. Per tant, ens hem de preguntar què està passant al món perquè hi hagi tanta gent que emigri, fins i tot jugant-s'hi la vida. La retallada en ajudes a països en via de desenvolupament que fan Europa i els Estats Units portarà encara més migració. La nostra obligació és acollir-los i fer-ho de la millor manera possible. Fenòmens de guetització com els viscuts a Marsella fa trenta anys amb els algerians, o el que hem vist a les *banlieues* de París, ara està començant a arribar a les nostres terres. Hi ha d'haver un replantejament molt seriós de la política d'habitatge per evitar que es facin guetos i facilitar la integració.

Fa quaranta anys hi havia una secularització incipient que ara veiem en tota la seva esplendor. Tam-

bé aleshores es vinculava l'Església catòlica amb el franquisme. Som en una altra etapa?

Absolutament som en una altra etapa, i és per això que *Arrels* com a document està superat, perquè estem vivint una altra època. Fa quaranta anys, quan va sortir aquest document, jo començava de prever. Molta gent de la meua generació sortia rebotada de tot el fet religiós. Ara, en canvi, estem assistint a una certa espiritualitat emergent en els nostres joves. *Catalunya Cristiana* va publicar que augmentava el nombre de joves de 15 a 30 anys que es declaven creients o que es formulaven les grans preguntes. Estem veient fenòmens mediàtics com la pel·lícula *Los domingos* o el nou disc de la Rosalía. I un es pregunta què està passant.

Què està passant?

Per a mi hi ha dues causes. Davant d'aquest negar el fet religiós als nostres joves molts es pregunten sobre el sentit de la vida o es formulen les grans preguntes. Les respostes que hi donaran no necessàriament passen per l'Església catòlica, però evidencien un desig que forma part del nostre ADN. La segona causa té

“Hem arraconat i deixat de banda el nostre substrat cultural cristià, traient-lo de l'àmbit de l'educació, i això ha estat un gran error”

“Davant de tants grups i grupets, què pot oferir l'Església? El de sempre, l'Acció Catòlica General”

“Properament anunciarem la nostra humil contribució com a Església catalana al greu problema de l'habitatge”

a veure novament amb el fenomen de la migració. Si tu li preguntes a un marroquí de tradició musulmana si és creient, un 90% dels joves et dirà que sí. El mateix podem dir dels llatinoamericans, els guineans o els filipins, que són catòlics. Tenim una migració molt creient i aquesta presència fa pujar la mitjana.

Li fa por que estiguem assistint a un cert catolicisme de tipus identitari?

Hem d'estar molt alerta a la ideologització del cristianisme, perquè quan es converteix en una ideologia no funciona. Aquest no és el veritable cristianisme. Hem d'entrar en la vida cristiana sense *aprioris*, escoltant el missatge de l'Evangeli de Jesús. Si no ho fem així, acabarem recurrent al cristianisme per buscar aquells textos que ens interessin, i aleshores estarem perduts. Per evitar-ho, doncs, cal confrontar la nostra vida a la llum de la Paraula, fer molta *lectio divina*, que vol dir agafar la Paraula de Déu, reflexionar sobre què em diu i quina conversió del cor, del pensament i de la vida em demana. Ens convindria a les nostres esglésies fer molta *lectio divina*. Si ens fem aquestes preguntes, no patiu, que no ideologitzarem el cristianisme.

L'Església està fent un bon acompanyament d'aquests joves que s'acosten a la fe per primera vegada? Hi ha perill de caure en l'emotivisme?

Hem d'estar molt alerta a l'emotivisme, així els ho dic als mossens de l'arquebisbat de Tarragona. No podem oferir als joves un mer emotivisme, convidar-los a “tocar Jesús”. Hem d'oferir la veritat de l'evangeli, i això s'expressa en unes celebracions de la fe que hem de preparar amb molta cura, perquè a vegades no som prou curosos litúrgicament.

Quina és la recepció per part del clergat d'aquests moviments que estan aflorant a casa nostra i que provenen del'àmbit anglosaxó amb un tarannà molt carismàtic?

N'hi ha que ho accepten més i d'altres menys, depèn del tarannà de cadascú. Hem de ser prudents amb tot això. Davant de tants grups i grupets, què pot oferir l'Església? El de sempre, l'Acció Catòlica General, consistent a viure la vida cristiana a la parròquia, a fer comunitat, a compartir les catequesis i a fer un “recés d'impacte” que és el Quatre40.

En l'última reunió de l'Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola vam dedicar tota una tarda a aquest tema. Això és el que ofereix l'Església. Ara, qui tingui orelles que escolti.

La coordinació interdiocesana de les diòcesis catalanes s'ha anat seguint al llarg dels anys. En quin moment ens trobem ara?

La Conferència Episcopal Tarraconense va ser creada l'any 1969 en l'època del cardenal Benjamín de Arriba y Castro, aleshores arquebisbe de Tarragona, que va voler reunir tots els bisbes de Catalunya per a una major coordinació. De vegades la Conferència Episcopal Tarraconense no ha estat prolífica en documents, però ha anat fent un treball de dia a dia que és molt important. Joestic molt esperançat en el moment actual amb els bisbes que tenim perquè hi ha un interès d'una major coordinació. L'experiència de les Esglésies amb seu a Catalunya és la d'un treball molt encomiable i bonic, fins i tot amb les illes Balears en qüestions com la Catequesi.

Si els bisbes actuals haguessin de fer un document en la línia d'Arrels cristianes de Catalunya i Al servei del nostre poble, quins serien els ítems on caldria posar l'accent?

El nou context demogràfic i una migració que està rejuenint les nostres Esglésies, no només a nivell dels laics sinó també dels religiosos i dels mossens. Un ítem molt important és la crisi habitacional, i això que tenim un milió d'habitatges buits a Catalunya. En aquest sentit, puc avançar que properament anunciarem la nostra humil contribució com a Església catalana al greu problema de l'habitatge. Encara a nivell d'Església, hem d'anar avançant en la reestructuració d'acord amb la realitat catòlica que tenim avui dia, amb una crisi notable de vocacions. Finalment, així com fa quaranta anys es parlava dels que s'han allunyat de la fe i després dels indiferents, ara estem en la ignorància. Aquí tenim un altre punt molt important a tractar per veure com podem ajudar a pal·liar la set de Déu que apareix entre els joves i en el conjunt de la societat. Hem de trobar la manera d'incidir-hi, sempre amb una proposta positiva de la fe, perquè l'evangeli ni s'imposa ni es posposa, es proposa. ■

LUCIA MONTOBBIO
CAMPA
Periodista

Ens va resultar natural que Prevost escollís el nom de Lleó: amic i continuador de Francesc

Polaris

Quan Robert F. Prevost va anunciar que el nom que havia escollit era Lleó, a casa, vam recordar una ceràmica que vam veure a Assís, en un taller del centre que era a prop d'un hort on passejaven, treballaven i contemplaven els germans frares.

Era un plat d'argila que tenia dibuixat sant Francesc d'Assís, fra Leone i un altre company, asseguts en una roca, mirant el cel, les estrelles. Una escena que inspirava silenci, calma, fraternitat. Una fraternitat que com va dir Lleó XIV en la seva audiència general del 12 de novembre: "És sens dubte un dels grans reptes per la humanitat contemporània."

Fra Leone va ser un dels primers amics i deixebles de Francesc. El frare acompanyava sovint el sant, li feia de secretari i pregaven junts. Es diu també que Leone va ser testimoni de com Francesc va rebre els estigmes al mont de la Verna. Després que Francesc morís, fra Leone va conservar alguns objectes i escrits que més tard van ser recollits en les primeres biografies

franciscanes.

Per això, ens va resultar natural que Prevost escollís el nom de Lleó: amic i continuador de Francesc. "És clar, el seu germà Lleó!"

A la peça d'argila també hi havia un breu text. Al marge, estava explicat el càlcul astronòmic que feien servir els frares per trobar l'estrella polar. No sé si era exactament així que observaven el cel, però és probable perquè és un mètode antic per orientar-se a la nit, fa segles que es fa servir.

Si mires al cel en nits clares, busca primer la gran constel·lació de l'Ossa Major. Fàcil. Després, fixa't en les dues estrelles que formen l'aresta dreta, o part de darrere, del "carro": Merak i Dubhe. Dibuixa una línia imaginària que les uneixi, i mantenint aquesta distància al cap, reproduï-la, perllongueu-la, cinc vegades cap amunt. Hauràs trobat l'estrella Polaris, la que indica el nord. Una manera d'orientar-se, una guia constant com ho va ser Francesc per a fra Leone. ■

V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana fem
un **balanç** del Jubileu,
recollim els **aniversaris**
que celebrarem el 2026 i
recordem els **bisbes Enric**
Pèlach i Ideler

© Vatican Media

Diumenge 14 de desembre, el papa Lleó va presidir la missa a la basílica de Sant Pere amb motiu del Jubileu del món penitenciar. D'aquesta manera, tancava els grans esdeveniments de l'Any Sant.

L'Any Sant que va començar portant l'esperança a la presó ha acabat també amb els privats de llibertat

2025, l'any del Jubileu i el Conclave

ANGELES CONDE

Ciutat del Vaticà

Acaba un any històric. Ha estat un 2025 en el qual l'Església catòlica ha celebrat el Jubileu de l'Esperança i en el qual la història de l'Església, un cop més, ha travessat la història de la humanitat mateixa. Perquè també ha estat l'any en el qual hem perdut el papa Francesc; en el qual els ulls del món han girat cap a una Roma que contenia l'àlè pel Pontífex malalt, al qual després va tocar plorar amb tristesa. Però, com el mateix Francesc va escriure a la butlla de convocatòria del Jubileu, "l'esperança no defrauda". Va ser el missatge en el qual va insistir la nit de Nadal del 2024. En cadira de rodes, i afeblit pels primers símptomes d'un fort refredat que després desembocaria en quadre complicadíssim de salut, Francesc va obrir la Porta Santa de la basílica de Sant Pere. En l'homilia de la Missa del Gall repetiria a tots que "Déu diu a cadascú: 'També hi ha esperança per a tu!' Hi ha esperança per a cadascun de nosaltres".

Dos dies després, per Sant Esteve, el Papa es va traslladar a un d'aquells llocs que coneixia bé i on sempre va voler portar misericòrdia i esperança. Per això, va obrir a la presó de Rebibbia la cinquena Porta Santa de Roma, després de les de les basíliques papals. Un dels seus grans desitjos expressats a la butlla *Spes non confundit* era el d'obrir una Porta Santa en una presó com a signe d'esperança.

El programa del Jubileu, la quantitat d'esdeveniments jubilaris, els dissabtes d'audiència general i l'agenda ordinària del Pontífex suposaven un repte enorme per a Francesc la salut del qual va empitjorar en les setmanes successives a l'obertura de la Porta Santa de Sant Pere. Va poder assistir, amb molt d'esforç i amb dificultats respiratòries evidents, només a dos esdeveniments jubilaris: el Jubileu del món de la comunicació i el de les Forces armades i Policia. Després d'aquell segon cap de setmana de febrer, el Papa va ser hospitalitzat. Va romandre ingressat al Policlínica Gemelli del 14 de febrer al 23 de març. Francesc, encara delicat, va complir amb algunes cites i ell mateix, en qualitat de malalt, va participar en el Jubileu dels malalts celebrat el cap de setmana del 5 i 6 d'abril. En aquells 28 dies més que Déu li va concedir en aquest món, no va malgastar ni un minut. Un dels darrers llocs que va visitar va ser una altra presó, la de Regina Coeli, Dijous Sant. Aquest any d'esdeveniments jubilaris ha acabat el cap de setmana del 14 i 15 de desembre, precisament amb el Jubileu dels empresonats. L'Any Sant que va començar portant esperança a la presó ha acabat també amb els privats de llibertat.

L'Any Sant que va començar amb Francesc, acaba de la mà de Lleó XIV. En aquest últim esdeveniment jubilar amb els detinguts, com va fer el seu predecessor, el papa Lleó també va recordar als presos que sempre es pot tornar a començar, perquè Déu vol "que ningú no es perdi i que tothom se salvi".

En aquests mesos, segons les xifres de la Prefectura de la Ciutat Eterna, pràcticament 31 milions de pelegrins

han travessat una Porta Santa a Roma. Molts d'altres, afectats per mala salut o massa ancians com per viatjar, han pogut guanyar la indulgència plenària a través dels mitjans de comunicació.

Un milió d'aquests 31 es va concentrar en un mateix lloc en un mateix cap de setmana. El Jubileu dels Joves va ser el primer gran bany de masses per a Lleó XIV. En el mateix escenari que 25 anys abans amb Joan Pau II, el recinte de Tor Vergata, els joves del món van anar novament a la crida del Successor de Pere. Un altre dels moments clau d'aquest any va ser una canonització molt esperada i que també Lleó XIV va

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Lleó XIV retorna a les arrels de la unitat dels cristians

El viatge del papa Lleó XIV a Turquia, amb ocasió del 1.700 aniversari del primer Concili de Nicea, també va servir per encarnar de forma nítida la vocació de l'Església en sortida: una Església pelegrina que cerca la trobada i basteix ponts més enllà de les seves fronteres. A l'actual ciutat d'Iznik, antiga Nicea, el Pontífex es va unir en pregària al patriarca de Constantinoble, Bartomeu I, per recordar que els cristians d'Orient i els d'Occident estan units pel Credo nicè, un vincle profund de comunió que rebutja les divisions.

Amb aquest gest carregat de gran simbolisme el Papa va voler mostrar, en el lloc mateix en el qual es va celebrar el primer Concili ecumènic, que la fe compartida ha de donar fruits de fraternitat. I ser l'emblema d'una Església que no es replega en ella mateixa, sinó que surt al món per construir pau, diàleg, justícia i reconciliació. Van ser molts els senyals del Papa que van refermar que l'Església està cridada a ser un pont entre cultures, pobles i religions: el seu pas per Istanbul, amb la visita històrica a la Mesquita Blava o la multitudinària missa a la qual van assistir fidels de diferents confessions, la trobada amb comunitats cristianes minoritàries o l'anunci d'un ecumenisme orientat al futur.

El Papa ha refermat un cop més que l'Església no ha d'assentar-se com una fortalesa immòbil, sinó que té la missió d'actuar com a missatgera de pau, unitat i esperança. Aquest missatge cobra encara més pes en un context marcat pels conflictes, les guerres i les crisis internacionals —particularment al Pròxim Orient— i ens recorda que l'Evangeli ens convida cada dia a recórrer plegats, amb humilitat, esperança i valentia, el camí de l'encontre.

LORENA PACHO PEDROCHE

Periodista especialitzada en informació religiosa

© Vatican Media

El papa Francesc va obrir a la presó de Rebibbia la cinquena Porta Santa de Roma.

heretar de Francesc: la de Carlo Acutis i Pier Giorgio Frassati. El diumenge 7 de setembre, més de 80.000 persones van anar a la plaça de Sant Pere per ser testimonis de com aquests joves beats van ser proclamats sants. El Papa va dir d'ells que eren un exemple de com fer de la vida una obra mestra.

Poder participar en aquest o altres esdeveniments del Jubileu ha estat per a molts pelegrins una mena de somni fet realitat, especialment, per a aquells més descartats o oblidats com els discapacitats, els malalts, els pobres o els presos. També per a molts fidels que, amb gran esforç, han aconseguit cos-

tejar la seva peregrinació per creuar la Porta Santa de la basílica de Sant Pere. A més hem vist esdeveniments jubilaris que mostren els temps que vivim, com el Jubileu dels missioners digitals i *influencers* catòlics o el Jubileu dels equips sinodals. L'Any del Jubileu i del Conclave arriben a la seva fi amb el tancament de la Porta Santa de la basílica de Sant Pere el proper 6 de gener. Fins llavors, Roma continuarà sent ciutat d'esperança i de misericòrdia. D'aquí a 8 anys, la cita jubilar es traslladarà a Jerusalem on, el 2033, la Ciutat Santa acollirà les celebracions del bimil·lenari del naixement de Crist. ■

El 26 de febrer es complirà el bicentenari de la fundació a Vic de les Germanes Carmelites de la Caritat, per santa Joaquina de Vedruna

Un any carregat d'avinenteses

Logo del bicentenari de la fundació de les religioses vedrunes a Vic.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Barcelona

Durant el nou any 2026 es produeixen dins de l'entorn eclesial català un seguit d'efemèrides, avinenteses excel·lents, per celebrar, commemorar o, en tot cas, recordar i parlar, de personatges i figures rellevants de la nostra Església.

El 2026 s'escauran 50 anys de la mort a Berga de **mossèn Josep Armengol** (21 de gener), músic i escriptor, autor de *Justificació de Catalunya*, editada en la clandestinitat; de la mort a Barcelona de **mossèn Josep Sanabre** (18 d'abril), arxiver i historiador; a Tortosa, del **canonge Joan Baptista Manyà i Alcoverro** (22 de desembre), nascut a Gandesa el 1884, teòleg i filòsof, referent intel·lectual des de la seva ermita de Montserrat a Mig Camí, està

enterrat al seu estimat santuari de la Mare de Déu de la Fontcalda. També moria a l'exili de Mèxic el vallenc **Carles Gerhard** (25 de desembre), comissari de la Generalitat a Montserrat el 1936 per evitar la pèrdua del monestir.

També s'escaurà mig segle de la creació del **Museu d'Art de Girona** (7 de desembre), al Palau Episcopal, per acord entre la Diputació i el bisbat en temps de monsenyor Jaume Camprodon.

De centenaris, el 2026 en va ple: 1926 va ser l'any que naixien a Barcelona el canonge **Josep Maria Aragonès i Rebollar**, escriptor i home d'iniciatives culturals; **Jordi Bruguera i Tallada**, lingüista i monjo montserratí, el teòleg **Josep Maria Rovira Belloso** (10 de març), **mossèn Manuel Trens Ribas** (26 d'abril), historiador vilafanquí, fundador de la revista *Ars Sacra*; **Cassià Maria Just**, abat de Montserrat entre 1966 i 1989 (22 d'agost), o a Sitges **Antoni Briva Marivent**, bisbe d'Astorga (31 de gener); a Mora, Toledo, **Gabino Díaz Merchán** (26 de febrer), que seria bisbe de Guadix-Baza, arquebisbe d'Oviedo i president de la Conferència Episcopal entre els anys 1981 i 1987; a Navàs **Antoni Deig Clotet**, bisbe de Menorca i de Solsona (11 de març); a Terrassa **Francesc Malgosa Riera** (16 d'agost), sacerdot, periodista i cofundador de *Catalunya Cristiana*; a les Borges Blanques el pare caputxí **Joan Botam** (21 de setembre); a València el **cardenal Ricard Maria Carles Gordó** (24 de setembre), bisbe de Tortosa i arquebisbe de Barcelona; a Sant Llorenç Savall **mossèn Josep Dalmau i Olivé**,

escriptor i teòleg (20 de octubre); a Torelló, **Jaume Camprodon Rovira** (18 de desembre), bisbe de Girona; a Vilanova i la Geltrú **Casimir Martí i Martí** (27 de desembre), sacerdot, historiador i primer director de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

També farà cent anys que ens deixava el **cardenal Joan Baptista Benlloch** (4 de febrer), bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, arquebisbe de Burgos; **Ramon Guillaumet i Coma** (14 d'abril), bisbe de Lleó, Còrdova i Barcelona; l'arquitecte **Antoni Gaudí** (10 de juny); **Jaume Viladrich** (20 de setembre), bisbe auxiliar de Burgos, administrador d'Urgell, copríncep d'Andorra i bisbe electe de Vic; **Isidre Badia Serradell** (1 d'octubre), bisbe de Tarassona, nascut a Isona, al Pallars. I aquell any es fundava a Sarrià, recent incorporat a Barcelona, el **Col·legi Montserrat**, de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret (29 de setembre). També farà 125 anys de l'aprovació definitiva dels Fills de la Sagrada Família (22 de juny) i de la mort del seu fundador **sant Josep Manyanet** (17 de desembre).

Anant més enllà, farà 150 anys del naixement a Roma d'**Eugeni Pacelli** (2 de març), futur papa Pius XII; a Barcelona naixia el cardenal **Enric Pla i Deniel** (19 de desembre), bisbe d'Àvila, Salamanca i arquebisbe de Toledo; a Tortosa moria **santa Maria Rosa Molles**, fundadora de les Germanes de la Consolació (11 de juny), o en l'àmbit no eclesiàstic però music universal i ambaixador de la pau, naixia al Vendrell **Pau Casals** (29 de desembre), o encara podíem afegir el naixement a Torelló de **mossèn Fortià Solà**, prolífic autor d'estudis monogràfics de santuaris o personatges.

I encara més enllà, farà 200 anys del naixement a Riudecanyes de la venerable **Teresa Toda i Juncosa** (19 d'agost), fundadora de les Germanes Carmelites Tereses de Sant Josep; a Manlleu, de **Francesc d'Assís Aguilar i Serrat** (4 d'octubre), qui arribaria a bisbe de Sobor el 1880; del naixement a Vilafranca de **Josep Morgades** (9 d'octubre), que seria bisbe de Vic i després de Barcelona, o que **santa Joaquina de Vedruna** constituïa oficialment a Vic les Germanes Carmelites de la Caritat (26 de febrer). ■

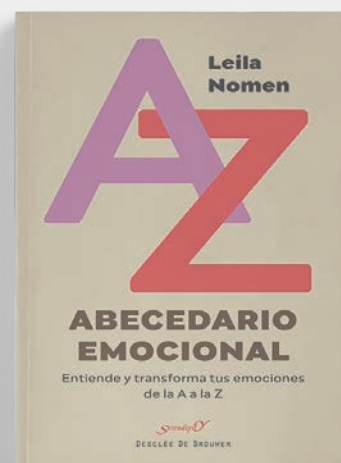
Una Biblia pensada para acompañarte.

La Biblia de Jerusalén en letra grande ofrece una lectura más clara, cómoda y accesible, con tipografía mejorada, diseño limpio y texto actualizado según la 5ª edición. Una edición manejable y cuidada, ideal para la oración personal, la liturgia y el estudio.

Un libro para reencontrarte contigo.

El arte de reconocer tu valor te invita a mirar dentro, a descubrir tu fuerza y tu autenticidad. Con un lenguaje cercano y ejercicios sencillos, acompaña a recuperar la confianza, fortalecer la autoestima y vivir con más claridad y equilibrio.

Un libro para entendernos mejor.

Abecedario emocional recorre, letra a letra, las emociones que nos habitan, ofreciendo claridad, ejercicios y una mirada compasiva hacia nuestro interior. Una guía práctica y humana para educar la inteligencia emocional y vivir con más serenidad y sentido.

Recordem la figura d'Enric Pèlach i Feliu

Bisbe missioner al cor dels Andes peruans

Enric Pèlach (1917-2007).

El 6 de desembre va tenir lloc la trobada dels Amics d'Abancay.

**DOLORS VILAMITJANA
I CARANDELL**

Enric Pèlach i Feliu va néixer a Anglès (la Selva) el 3 d'octubre de 1917, setè de deu germans d'una família pagesa arrelada al Mas Pèlach, situat al poble d'Estanyol (municipi de Bescanó). Va ser batejat a la parròquia de Sant Miquel d'Anglès.

Des de ben jove expressà el desig de ser missioner. Amb només 13 anys, ja somiava amb les missions mentre recorria els boscos a cavall. La seva vocació es va veure interrompuda pels esdeveniments històrics que marcarien profundament la seva vida.

Quan començà la guerra civil espanyola, va haver de fugir a França a través dels boscos. Allà va passar un any i mig com a conductor i un altre any al front de batalla. Mentrestant, dos dels seus germans i el seu pare van ser empresonats a la presó de l'antic Seminari de Girona. El seu germà gran, Francesc, va morir durant la guerra. Les seves tres germanes optaren més tard per la vida religiosa.

Un cop acabada la guerra, va ser un dels pocs seminaristes que pogué reprendre els estudis. El 6 de gener del 1944 fou ordenat sacerdot i se li encomanà l'organització del Seminari Menor de Girona. També es dedicà a l'atenció espiritual dels capellans de la diòcesi.

Va estudiar a la Universitat Gregoriana de Roma entre 1949 i 1951, on va fer la tesi sobre el clergat secular diocesà en terres de missió. De retorn a Girona, va fundar un projecte de Medicina Missional, amb classes d'anatomia, pediatria i pràctiques mèdiques, que dirigia el seu germà Joaquim.

En aquesta etapa va mantenir contacte amb l'Opus Dei —gràcies al llibre *Camino*— i amb personalitats com Josepmaria Escrivà i l'abat Aureli Maria Escarré. També fou consiliari dels Manaies de Girona i fundador del Patronat de la Santa Creu de la Selva. Va presidir la Comissió diocesana per als Immigrants poc abans de marxar al Perú.

MISSIONER ALS ANDES

L'any 1957 va embarcar-se cap al Perú amb quatre sacerdots diocesans, destinats a la prelatura de Yauyos i Cañete, encomanada a l'Opus Dei. Des del primer moment van optar per començar l'evangelització pels indrets més remots, viatjant sovint a cavall i vivint de l'hospitalitat dels pobles. Allà treballà especialment en la catequesi dels nadius.

El 14 de juliol del 1968 fou nomenat bisbe de la diòcesi d'Abancay, una regió altament desfavorida, amb grans dificultats geogràfiques i greus mancances materials i espirituals. Durant el seu episcopat impulsà una gran obra pastoral i social, sovint amb el suport de l'entitat Amics d'Abancay, amb seu a Girona.

Amb el temps, Abancay passà de 6 a 27 parròquies, i es construïren 80 temples. També fundà 12 llars infantils, entre elles la San Martín de Porres, i obrí un menjador per a gent gran, gestionat per les Carmelites.

Va establir el servei de Càritas diocesana, organitzà la distribució d'aliments i roba, i impulsà la creació de clubs de mares i un centre de promoció de la dona, amb formació en salut, nutrició i economia familiar.

El 1971 fundà el Seminari diocesà i el 1978 s'hi ordenaren els primers quatre capellans. També construí un centre mèdic que acabaria portant el seu nom: el Centre Oftalmològic Enric Pèlach, associat a l'Institut de Cooperació Universitària de Palerm.

Promogué diverses publicacions en castellà i quítxua com *Hoja Dominical*, *Guía Cristiana* i *Rezar y cantar*, a més de llibres pastorals. Enric Pèlach fou autor d'obres com *Abancay: un obispo en los Andes peruanos* o *Misión en el trapecio andino*. Amb una clara visió pastoral, afirmava: "La meva tasca és simplement tenir cura dels meus capellans."

Impulsà amb força les vocacions al sacerdoci i a la vida consagrada, convençut que "una missió sense religioses és com una llar sense mare". Fundà dos seminaris: el Major "Nuestra Señora de Cocharcas" i el Menor "San Francisco Solano", i motivà molts joves locals i sacerdots espanyols a comprometre's amb el ministeri.

Fomentà la formació humana, cultural i espiritual del seu poble. Promogué el quítxua com a llengua

evangelitzadora i publicà catecismes, guies cristianes i el Nou Testament en quítxua i castellà. Organitzà col·loquis teològics i promogué la cooperació internacional en salut. Col·laborà amb figures com monsenyor Demetrio Molloy per traduir el llibre *Camino*, de Josepmaria Escrivà, al quítxua.

RETIRADA I ÚLTIMS ANYS

El 1992 es retirà per motius d'edat, però decidí quedar-se a viure a Abancay fins a la seva mort el 19 de juliol de 2007, als 89 anys. Segons les seves memòries, durant la seva estada, la ciutat passà de 12.000 a 80.000 habitants i la vida eclesial s'enriquí notablement amb parròquies, seminaris, noviciats i obres socials.

El seu cos reposa a la catedral d'Abancay, on fidels de tot el país acudeixen a pregar i a donar testimoni dels

favors rebuts per la seva intercessió.

Amb el temps, el grup inicial de missioners es multiplicà i ell mateix animà altres gironins, com el bisbe Màrius Busquets, a sumar-s'hi. Cada mes es reunien dos dies: un per a la pregària i l'altre per descansar i fer fraternitat.

A Girona, el seu llegat social i espiritual ha estat reconegut i sostingut per l'entitat Amics d'Abancay, fundada per col·laborar amb les seves obres al Perú. Aquesta associació traduí i publicà les seves memòries en català: *De Girona als Andes. Memòries d'un bisbe gironí al servei dels pobres d'Abancay*, presentades el juliol de 2006.

El bisbe Enric Pèlach i Feliu deixa una petjada inesborrable en la història de l'Església missionera al Perú. Amb esperit senzill, fidel a la seva vocació, entregà la vida a Déu i als pobres, des del silenci i la perseverança, com un veritable pastor de Crist. ■

Projecte
Endavant mares
Per una maternitat positiva i feliç

38 anys al costat de la maternitat vulnerable

Ajudem i oferim suport humà a la dona durant tot l'embaràs i el primer any del nadó

ES76 2100 0541 86 0200123371

 bizum 01859

www.fundacioprovinda.org

 @endavantmares

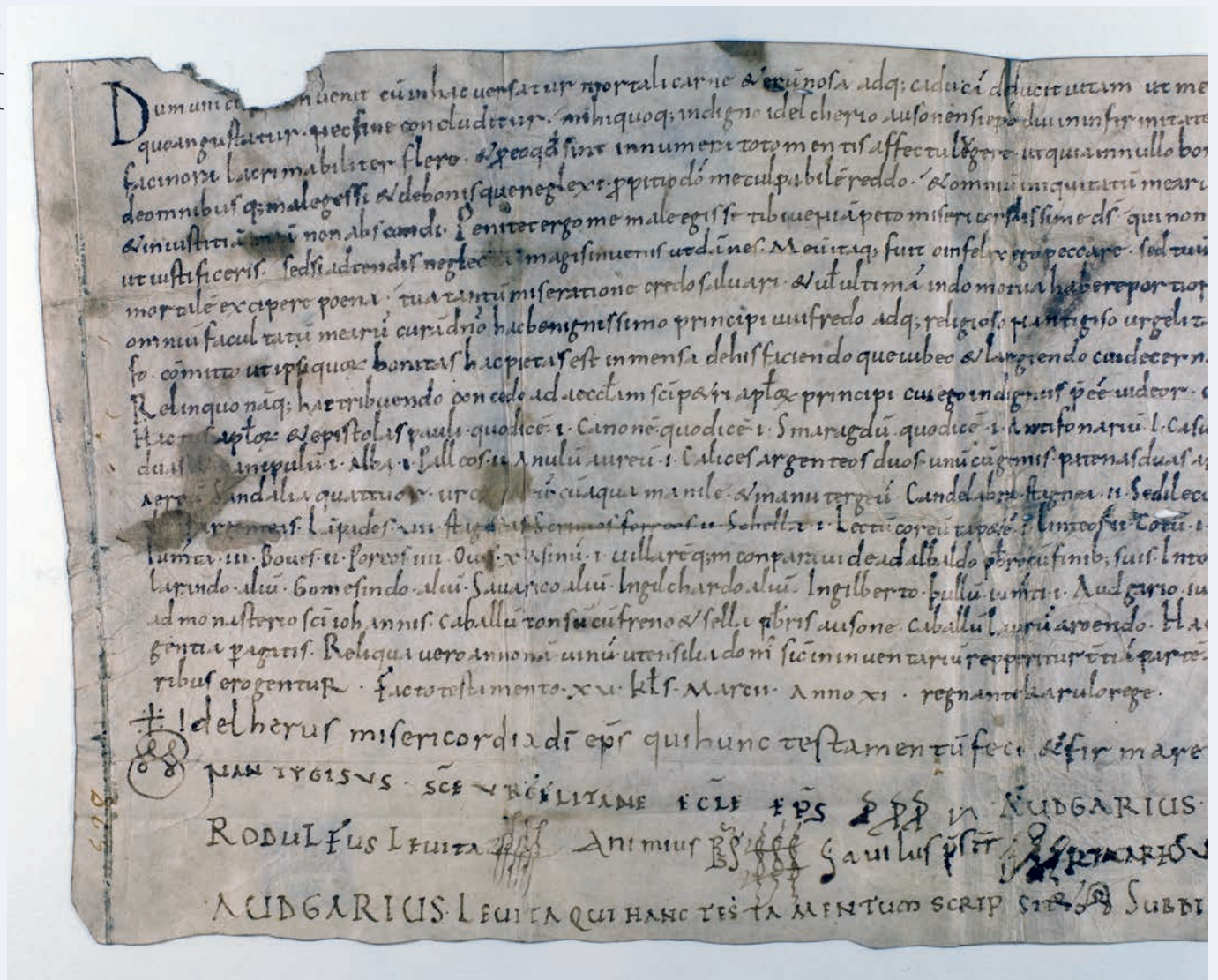
Col·labora!

Aquest personatge, vingut de la Narbonesa, fou bisbe d'Osona entre els anys 899 i 914

El bisbe Ideler (899-914) o la simplicitat de cor

© Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic

Detall del testament del bisbe Ideler posat per escrit pel levita Otger i signat autògrafament pel propi Ideler, 15 de febrer del 908.

JESÚS ALTURO I PERUCHO

Catedràtic de la Universitat Autònoma de Barcelona

Els qui compartim amb les rates de biblioteca espai, afecions i pobresa, tenim el goig, contingent i atzarós, de fer adesiara alguna troballa que sols sol interessar als subjectes del gènere dels múrids. I encara si pertanyen a la mateixa família o colla. Altrament...

Ho dic perquè a alguns ens agrada despertar manuscrits que dormen en

la pols sàvia dels arxius per escoltar la seva història i la dels seus escriptors i la dels seus protagonistes. I ens plau especialment quan llurs relats revelen la presència de persones de bon obrar. Més rares que les agulles d'un paller, però que, descobertes, aviven l'esperit. Car no sempre és alegre el que ens conten les velles lletres.

Sense anar al lluny del lluny, en temps de la nostra protoCatalunya,

el del país naixent, calgué fixar alguns dies setmanals de pau i de treva perquè els robadors de camins i de vides descansessin alguna estona de la feina que els ocupava tota la setmana. Sort n'hi hagué de la mica de quietud que portà una campanya impulsada, al nostre terror, pel bisbe Oliba i inspirada potser per un més ignot Guibert de Lieja, un humanista amb mentalitat pròpia del segle XV que, nascut abans del seu temps, feu millorar el nivell cultural i humà de les terres osonenques de l'onzena centúria.

Era penosa la vida a l'edat mitjana, a mercè sempre de prínceps de lladres i malfactors. Però en tot temps, enmig del fangar, és possible de trobar-hi bones ànimes. Una d'aquestes fou Ideler, també conegut com Idalguer. Aquest personatge, vingut de la Narbonesa, fou bisbe d'Osona quan els dies de la nostra incerta cronologia corrien entre els anys 899 i 914. Ideler continuà la tasca de restauració de la xarxa parroquial iniciada pel seu antecessor, el bon Gotmar. I ens ha deixat alguns textos no escrits de sa pròpia mà, però sí dictats i signats per ell, que l'avalen com un excel·lent literat, però, sobretot, el fan prominent en la categoria de les bones persones.

En Ideler i la seva obra, hi podem veure un hàbil negociador, un home culte i eloqüent, sagaç i subtil, prudent i reflexiu, paternal i benigne, però de salut corporal fràgil, per bé que d'ànim coratjós. S'ha conservat el seu testament, la tipologia textual que sol dir més de la vida i consciència de les persones. El dictà un 15 de febrer de 908, en un moment en què el seu cos lluitava amb la malaltia. En aquesta avinentesa nomenà com a executors testamentaris els canonges Otger, ardiaca; Rodulf, diaca, i Adanagell, prevere.

Ideler, sempre amb llavis de sucre, lloà de tots tres llur gran fidelitat, i immensa bondat i pietat. No és gens freqüent de trobar aquesta mena d'elogis en aquells temps de ferro, prenys de malícia. D'aquí que, si la lloança enaltia els marmessors, també feu honor a qui la manifestà.

A més, Ideler estigué acompanyat del bisbe Nantigís d'Urgell, amb qui devia tenir bona amistat. La petita biblioteca que s'havia endut de Narbona, la llegà íntegra a la catedral vigatana, com era habitual entre

prelats i canonges que engrandien amb les seves donacions, més que no pas amb fantàstics escriptors, les reduïdes biblioteques catedralícies d'aquell temps. Dels llibres d'Ideler, encara en queden algunes restes. Eren un missal, un lliçoner, un llibre dels profetes, les Passions dels apòstols, les Actes dels apòstols, les Epístoles de sant Pau, una col·lecció canònica, un antifonari i una obra d'Esmaragde, de la qual no precisà el títol. Nou volums no era pas llavors un nombre escàs de llibres per a un particular!

Totes les accions i textos que coneixem d'Ideler ens el presenten com un home d'altres qualitats, que quedaren revalidades en la redacció que feu ell personalment del proemi del seu testament. Un text que demostra la seva bona capacitat literària, però, alhora, palesa una ànima sensible i una rica vida espiritual. En realitat, aquest preàmbul és una vera, sincera i devota oració, inspirada en les lectures i meditacions que, metabolitzades en el seu esperit, es feren en ell vivència i obra. En aquella situació vital extrema en què es trobava el bonhomíós Ideler, veiem com dels seus ulls emanaven llàgrimes dolces de dolorosa contrició i amargues de temerosa atrició. Aquesta pregària, traduïda, era d'aquest tenor:

"Mentre no arriba la veritable vida, la que és caduca transcorre en carn mortal i miserosa, però, quan aquesta defalleix, desitgem amb vehemència i mirem d'aconseguir de bona ment i amb gran sol·licitud aquella que no és restringida per cap límit ni queda closa dins cap fita ni terme. I també a mi, indigne Ideler, bisbe d'Osona, que, des de fa força temps, treballa per posar remei a la malaltia del cos, m'ha semblat, amb tremolines i sospirs, que havia de reconèixer, plorant i llagrimós, les meves culpes, i, per aquest motiu, atès que són tan multiplicades, me'n planyo amb tota l'afecció de l'esperit, i, per tal com els mereixements de la meva bondat en res no són prou a exonerar-me'n, demano socors a la clemència del Rei etern.

Així doncs, culpable de tot el mal que he comès i de tot el bé que he deixat de fer, em reto al bon Déu, i m'acuso de la perversitat de totes les meves accions iníquies, tot rumiant el salm que diu:

'T'he fet conèixer la meva falta i no

t'he amagat la meva injustícia.'

Em penedeixo d'haver actuat malament. I et demano perdó a tu, misericordíssim Déu, que no vols la mort del pecador, sinó que es converteixi i visqui. Car no has trobat cap bona obra en mi per la qual mereixi la teva absolució; i, en canvi, si et fixes en el que he negligit, hi descobriràs molts més motius per condemnar-me. Pecar, oh infeliç de mi, ha estat cosa meva; però perdonar, oh piíssim Redemptor, és propi de tu. I si bé per les meves culpes soc mereixedor de patir la pena més greu, crec que, només per la teva misericòrdia, seré salvat i obtindré l'últim racó a casa teva."

En cambra de parament, deu esperar-nos-hi el bon Ideler! ■

24 i 29 DESEMBRE DE 2024.

El dia 24 s'iniciava l'Any Jubilar al Vaticà, amb l'obertura de la Porta Santa de Sant Pere pel papa Francesc, i cinc dies després ho feia a la resta de les diòcesis d'arreu del món. A la imatge, inici de Jubileu a la catedral de Barcelona

Agustí Codinach

Dotze mesos en clau jubilar

Repassem les notícies eclesials més destacades que hem publicat a les nostres pàgines durant aquest Any Sant marcat per la mort del papa Francesc i l'elecció de Lleó XIV

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

3 de gener: mor la germana Regina Goberna, als 90 anys, i després de set dècades com a beneta, transmissora entusiasta de la Paraula

6 de gener: el papa Francesc nomena la primera dona prefecta del Dicasteri per als Instituts de Vida Consagrada i les Societats de Vida Apostòlica: sor Simona Brambilla, Missionera de la Consolata

11 de gener: neix a Montserrat l'Associació de Municipis del Camí Ignasià per impulsar un turisme d'interior, de qualitat i desestacionalitzat

13 de gener: la Fundació Joan Maragall celebra el 35è aniversari amb l'acte *Passat, present i futur del diàleg cristianisme i cultura*

13-20 de gener: una delegació de l'arquebisbat de Barcelona, encapçalada pel bisbe David Abadías, visita

el Camerun en un viatge de col·laboració i suport pastoral

14 de gener: el Vaticà publica la nota *Antiqua et nova* sobre la IA i la intel·ligència humana

19 de gener: estrena de la pel·lícula *La Passió de sant Fructuós*, que recrea els fets històrics dels primers màrtirs cristians documentats de la península Ibèrica

7-9 de febrer: més de 200 participants catalans al Congrés de Vocacions a Madrid amb el lema "Per a qui soc?"

20 de febrer: mor la religiosa Viqui Molins, als 88 anys. Lliurada als pobres, va fundar amb Mn. Peio Sánchez i Mn. Xavier Morlans l'Hospital de Campanya de Santa Anna el 2017

28 de febrer: Catalunya Sacra presenta a Montserrat la seva programació, dedicada als monestirs

6 de març: mor el jesuïta José Ignacio González Faus, referent de la Teolo-

3 DE MARÇ.

Salpa de Barcelona el vaixell Bel Espoir, per portar pau i esperança al Mediterrani. Durant 8 mesos, 200 joves participen en aquesta travessa marinera

Agustí Codinach

gia de l'Alliberament. Va ser un dels impulsors de Cristianisme i Justícia

9 de març: Sent la Creu dedica la seva edició a Síria amb la presència de l'arquebisbe de Homs, Hama i Yabroud, Jean Abdo Arbach

14 d'abril: l'arquitecte Antoni Gaudí és proclamat "venerable"

27 d'abril: la imatge de la Moreneta, amb motiu del Mil·lenari de Montserrat, surt en processó per primer cop des del canvi de segle

8 de maig: el cardenal Robert Prevost és escollit Papa amb el nom de Lleó XIV. Dediquem tot el número al nou Pontífex

12 de maig: la Sagrada Família acull una pregària ecumènica pels 1.700 anys del Concili de Nicea, amb la participació de catòlics, ortodoxos i protestants

devé el nou bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra

5 de juny: el cardenal Lluís Martínez Sistach presenta el seu darrer llibre *Aplicació de la sinodalitat*. Com ell mateix explica, "és una aportació a la reflexió teològica-canònica i pastoral en curs"

28 de juny: la JOC celebra el seu centenari a Montserrat amb l'assistència de més de 500 jocistes i antics militants

3 de juliol: el Vaticà presenta la Missa per la Cura de la Creació

9-11 de juliol: la Conferència Episcopal Tarraconense aprova que els seminaristes de Barcelona i Sant Feliu s'incorporin al Seminari Major Interdiocesà

12 de juliol: beatificació a Barcelona del germà marista Licarió, pedagog del cor

Agustí Codinach

21 DE MAIG.

Primer nomenament del papa Lleó a Catalunya: Daniel Palau, nou bisbe de Lleida. El 19 de juliol rebia l'ordenació i prenia possessió del ministeri episcopal a la catedral de Lleida

© Vatican Media

21 D'ABRIL.

Mor el papa Francesc, als 88 anys. El nostre setmanari edita un número especial sobre els seus 12 anys de pontificat

18 de maig: la diòcesi de Solsona ordena el seu primer diaca, el seminarista Rui Jorge Marques Freire, després de gairebé una dècada

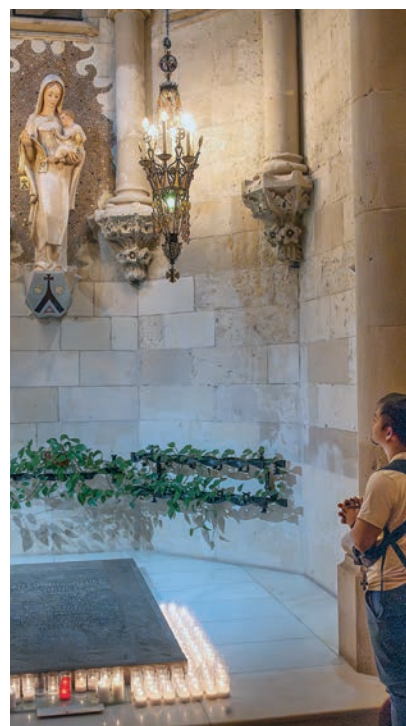
26 de maig: el Parlament de Catalunya acull la celebració dels 20 anys del Grup de Treball Estable de les Religions i del Consell Interreligiós, dues entitats referents en la promoció del diàleg interreligiós, la convivència i la cultura de pau a Catalunya

31 de maig: Josep-Lluís Serrano es-

20 de juliol: la Sagrada Família acull l'ordenació sacerdotal de set joves, entre ells Joan Piñol, antic periodista de *Catalunya Cristiana*

28 de juliol-3 d'agost: més d'un milió de joves, uns 3.000 de les diòcesis catalanes, participen al seu Jubileu a Roma

14 de setembre: celebració ecumènica en honor als màrtirs i testimonis de la fe del segle XXI, presidida per Lleó XIV

Agustí Codinach

10 DE JUNY.

Més de 1.000 persones participen a la Sagrada Família en la missa d'acció de gràcies per la declaració de "venerable" d'Antoni Gaudí. A la imatge, un fidel prega davant la tomba de Gaudí a la cripta de la Sagrada Família

7 DE SETEMBRE.

El papa Lleó XIV declara sants els joves Carlo Acutis i Pier Giorgio Frassati

© Vatican Media

16 de setembre: mor l'abat emèrit de Montserrat, Sebastià Bardolet, als 91 anys, després d'una vida de servei a la comunitat

18 de setembre: la Sagrada Família presenta el calendari amb els actes de l'Any Gaudí

3 d'octubre: inauguració a Roma de l'exposició del Mil·lenari de Montserrat amb la presència del president de la Generalitat, Salvador Illa

9 d'octubre: presentació del primer text magisterial de Lleó XIV: l'exhortació apostòlica *Dilexi te*, dedicada a l'amor als pobres

11 d'octubre: celebració dels 25 anys del catecumenat a Catalunya a la basílica de la Sagrada Família

25 d'octubre: més de 700 participants al Mil·lenari Jove de Montserrat

29 d'octubre: Ajuda a l'Església Necessitada presenta a Barcelona l'Informe de Llibertat Religiosa al Món 2025

4 de novembre: el Vaticà presenta la nota doctrinal *Mater populi fidelis*, sobre alguns títols marians referits a la cooperació de Maria en l'obra de la salvació

8 de novembre: mor el rector de la Universitat Ramon Llull, Josep Rom, als 62 anys

15-30 de novembre: nova edició de la Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya amb el lema "Tots diferents, tots iguals"

19 de novembre: mor el biblista i col·laborador de *Catalunya Cristiana*, Josep Rius-Camps

23 de novembre: publicació de la carta apostòlica del Papa *In unitate fidei* sobre el Concili de Nicea

30 de novembre: celebració del centenari de la finalització de la torre de Bernabé de la Sagrada Família

8 de desembre: Montserrat tanca el mil·lenari després de quinze mesos de celebracions

27 de desembre: celebració dels 40 anys del document *Arrels cristianes de Catalunya*

Agustí Codinach

22 DE NOVEMBRE.

La Germandat de Poblet celebra 80 anys. L'acte central va ser una xerrada de l'antic abat de Poblet i actual bisbe de Girona, fra Octavi Vilà

© Vatican Media

27 DE NOVEMBRE-2 DE DESEMBRE.

Primer viatge apostòlic de Lleó XIV a Turquia i el Líban. A la imatge, la trobada ecumènica que es va celebrar el 28 de novembre a Iznik, l'antiga Nicea

Cadira pujaescales FARRÉ

farré

A c c e s s i b i l i t a t

☎ 93 817 26 81

📞 609 31 45 00

✉ info@farre.es

🌐 www.farre.es

LA NOVA VELLESA: MÉS LLARGA I MÉS ACTIVA

DACHA JIMENEZ

Directora general del Grup Bastón de Oro

Espanya viu un moment demogràfic sense precedents: ja hi ha 142 persones majors de 74 anys per cada 100 menors de 16, i les projeccions indiquen que cap al 2045 la gent gran podria representar més del 30% de la població. Però més enllà de les xifres, també està canviant la manera com entenem l'envelliment. Avui, a l'Estat espanyol, no ens considerem grans fins passats els 73 anys, i cada cop més persones arriben a aquesta etapa amb entusiasme i amb ganes de plenitud.

Per conèixer millor aquesta realitat i entendre com les residències s'adapten a aquest nou perfil de persona gran, el mes de novembre passat, el programa *El Matí* de Ràdio Estel va entrevistar Dacha Jimenez, directora general del Grup Bastón de Oro.

Les dades de l'envelliment són contundents. Vivim més anys i això transforma la societat. Al Bastón de Oro noteu aquest canvi entre les persones que arriben a les vostres residències?

Sí. Ha canviat molt el perfil de les persones que venen a les residències, perquè l'esperança de vida és més alta que mai. Això fa que hi hagi més gent gran i que arribin als centres a edats més avançades que fa 30 anys. Les dades ho mostren clarament: a Espanya, l'esperança de vida ja supera els 84 anys, mentre que fa tres dècades era de 77 o 78. Som un dels primers països del món —juntament amb Japó, Corea del Sud, Andorra i Suïssa— amb aquestes xifres. A més, hi ha un element científic molt rellevant que sovint passa desapercebut: el topall biològic, que avui se situa als 115 anys. És una dada que ens obliga a pensar a llarg termini, perquè voldríem dir que hi ha persones que potencialment poden viure més d'un segle. Fa unes setmanes vam assistir a un homenatge de la Generalitat per celebrar un altre fet significatiu: a Catalunya ja hi ha més de 3.000 persones centenàries. Aquesta realitat, que fa unes dècades

semblava excepcional, ara és cada vegada més habitual. Per això, des de les residències ens veiem obligats a repensar processos, reforçar la prevenció i adaptar la nostra feina a una població que no para de créixer i que té necessitats molt diferenciades. De fet, el 20% de la població catalana ja té més de 65 anys, una proporció que seguirà augmentant durant els pròxims anys.

No és el mateix estar a una residència quan tens 60 anys que als 90. Com afecta això la manera d'acompanyar les persones?

Ens condiciona molt, perquè cada etapa de la vida comporta necessitats físiques, mentals i emocionals diferents. No envellim tots igual ni al mateix ritme. A més, cal tenir present que la percepció de la pròpia edat ha canviat: moltes persones se senten més joves del que realment són, tenen ganes de fer més coses i mantenen una actitud molt activa. Això és positiu, però també implica que cal gestionar expectatives i ajustar ritmes. És important recordar que les residències no són hospitals, sinó un substitut de la llar. Per tant, han de ser espais acollidors, adaptats a les preferències i a la història vital de cada persona. No es tracta només de garantir cures, sinó també de preservar la dignitat, l'autonomia i la manera d'entendre la vida de cadascú. Aquesta adaptació, però, és complexa. No és el mateix acompanyar una persona de 60 anys —que potser encara té grans quotes d'autonomia— que una de 90, que necessita més suport en el dia a dia. Per això disposem de personal molt proper, format i amb un tracte profundament respectuós, que entén què significa la vellesa i com la viu cada resident.

A la residència Los Tilos heu apostat per incorporar noves tecnologies. Quins beneficis aporten a la gent gran?

La tecnologia ens agrada molt, però sempre la concebem com una extensió de la nostra mà, mai com un substitut de les persones. El tracte humà no es reemplaçarà mai. Avui la tecnologia ens ajuda en aspectes que milloren molt el dia a dia. Per exemple, facilita les videotrucades amb les famílies, que per a moltes persones grans són un canal emocional essencial. Abans això era complicat, i ara és tan senzill com pré-

mer un botó. La tecnologia també és útil per optimitzar processos interns i així dedicar més temps a la relació personal, que és el que realment importa. Com més eines tenim per automatitzar tasques repetitives, més moments tenim per conversar, escoltar i oferir suport emocional. També aporta seguretat. Un exemple clar són els desfibril·ladors, que avui ja formen part del nostre dia a dia i que han permès salvar vides. Són tecnologia, però al servei de la vida i de les persones. En definitiva, gràcies a aquestes eines podem prestar una atenció més constant, personalitzada i propera.

El vostre personal destaca per ser molt vocacional i humà. Per què doneu tanta importància a trobar "bones persones" per als equips?

La part tècnica sí que la podem ensenyar nosaltres, però la base humana és imprescindible en aquest àmbit. A partir d'aquí, treballem tècnicament i emocionalment. Per exemple, aquests dies estem impartint un curs d'empatia en un dels centres de Tarragona del Grup Bastón de Oro. Fem molt seguiment dels professionals perquè entenem que la formació contínua és clau. Com ho fem? Amb formació interna i també externa, que ajuda a entendre i compartir els sentiments de les persones que atenem. Combinar teoria i pràctica és essencial, perquè l'empatia es pot entrenar i s'ha d'entrenar, especialment en un sector tan humà com aquest.

La percepció de la vellesa està canviant: molta gent gran es continua sentint jove. Això us ha fet replantejar activitats o serveis?

Sens dubte. Hi ha activitats que es mantenen com a clàssics, i el bingo n'és l'exemple més clar: continua sent l'activitat estrella passi el temps que passi. Però també hem ampliat molt el ventall d'activitats perquè la manera d'entendre la vellesa ha evolucionat. Fa 30 anys no fèiem moltes de les propostes que fem ara: activitats amb animals, sortides més variades, tallers diferents... Tot això respon a un perfil de resident més actiu i amb ganes de participar. Les activitats evolucionen, igual com evolucionen les persones. I des de les residències ens toca escoltar, adaptar-nos i oferir opcions que respectin aquesta nova manera de viure la vellesa. ■

El punt fonamental és l'afirmació del Credo nicè quan diu que Jesucrist és de la mateixa naturalesa o substància de Déu Pare

El credo de Nicea

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Estem arribant a la fi d'aquest 2025. Ha estat l'any del Jubileu de l'Esperança. Precisament, aquest diumenge, a la tarda, a la nostra estimada catedral, hi té lloc la celebració de clausura. Donem gràcies a Déu pels fruits espirituals del Jubileu i perquè, enmig de les vicissituds del món, ens hagi ajudat a ser portadors de l'esperança que no enganya (cf. Rm 5,5).

D'altra banda, també ha estat l'any en què hem celebrat el 1.700 aniversari del Concili ecumènic de Nicea (a. 325). D'aquí el viatge del papa Lleó XIV de fa aproximadament un mes.

Acabades les persecucions, l'Església es trobà amb un problema doctrinal de gran abast: l'heretgia arriana. Arri era un prevere d'Ale-

xandria que cap a l'any 318 començà a predicar una doctrina que anul·lava el més essencial del cristianisme: el misteri de l'Encarnació. Interpretant el cristianisme a la llum d'esquemes filosòfics del seu temps, negava tota relació directa entre Déu i el món: ni Déu ve als homes ni els homes poden arribar a Déu.

L'heretgia arriana jugava amb allò més específic del cristianisme. Adolf von Harnack (a. 1851-1930) mateix afirmà que "la doctrina arriana, si hagués arribat a sortir victoriosa, molt probablement hauria aconseguit destruir totalment el cristianisme. L'hauria dissolt en [...] una moral". Allò que salva l'home no seria, com havia predicat sant Pau, la fe en l'amor d'un Déu que ha vingut al món i s'ha fet solidari de nosaltres fins a l'extrem de la creu de Jesucrist, sinó que ens hem de salvar nosaltres mateixos amb les nostres obres. Jesús, per a Arri, no és veritablement Déu, simplement ha vingut a donar-nos un bon exemple de com hem de viure.

Davant d'aquesta doctrina, els bisbes, reunits a Nicea, van afirmar la divinitat de Jesucrist. El punt fonamental és l'afirmació del Credo nicè quan diu que Jesucrist és de la mateixa naturalesa o substància de Déu Pare. Han passat 1.700 anys d'aquest

fet cabdal en què, per primera vegada l'Església comprometia la seva autoritat per defensar la divinitat de Jesucrist. En aquells moments, l'Església era encara indivisa, és a dir, no havien tingut lloc les separacions que van venir més tard. És per aquest motiu que, enguany, les diferents Esglésies i comunitats eclesials de l'Estat espanyol —catòlics, ortodoxos, protestants, anglicans...— han fet diversos actes ecumènics per recordar el fet i a més han elaborat recentment una declaració conjunta. Entre altres coses, sobre el misteri de l'Encarnació diu: "Confessem que Jesucrist, per l'encarnació, és el Messies, el Fill de Déu viu (cf. Mt 16,16), el centre de la història i de l'univers, el qui ens coneix i ens estima, company i amic. Per això, els homes i les dones de tots els temps ja no vaguen errants i sense sentit, ja que Jesucrist és la Llum, el Camí, la Veritat, la Vida, el Pa i l'Aigua que sacia la nostra fam i set, el Pastor, el nostre Guia, el nostre Consol [...]. Ell, home de dolor i d'esperança, ha quedat per sempre inserit en el teixit de la història, ferida per la mort, el patiment i la injustícia, i, amb la seva presència, ha transfigurat el passat, el present i el futur. Ja no hi ha foscors que no puguin ser il·luminada."

Ben vostre. ■

De sant Josep, el guardià del Misteri,
aprenem la fidelitat silenciosa que neix
de l'abandó total

Natzaret: on la Trinitat es va fer llar

SERGI GORDO RODRÍGUEZ

Bisbe de Tortosa

Estimats germans i germanes,

En acostar-nos al final d'aquest Any Jubilar, en el qual tantes gràcies hem rebut i tantes ferides s'han deixat acariciar per l'entranyable misericòrdia de Déu, avui posem la nostra mirada en la Sagrada Família de Natzaret. En ella, com a ofrena vessada, dipositem la sembra que —en forma de promesa— hem collit durant aquest any: una esperança humil, nascuda en el quotidià, en despertar-se d'aquestes llavors que creixen en silenci en la terra bona de l'Evangeli.

Natzaret és l'escola de santedat silenciosa, la llar on la Trinitat

va albirar un espai profundament humà per mostrar-nos que la vida familiar, viscuda en esperit i veritat, pot convertir-se en una litúrgia quotidiana. En la Sagrada Família, el misteri amagat des de segles troba el seu estatge entre les mans callades de Josep, el cor contemplatiu de Maria i el batec de Jesús, on l'invisible de Déu es torna tendresa que sosté la vida. I és, en aquest mateix lloc, on nosaltres som enviats a aprendre, a contemplar, a perdonar, a suportar i a curar les ferides del món.

De Santa Maria, la Mare del permanent *fiat*, aprenem la docilitat que no es trenca, la maternitat teològica, la disponibilitat absoluta que espera callada i guarda en el més profund aquells signes que no som capaços de desxifrar (cf. Lc 2,19). Ella ens ensenya que la família es funda en el lliurament i no en la possessió, en l'escolta i no en l'exigència, en la tendresa i no en la violència.

De sant Josep, el guardià del Misteri, aprenem la fidelitat silenciosa que neix de l'abandó total i la fortalesa tranquil·la del qual roman simplement per amor. Ell no va proferir

una sola queixa contra Déu, no va reclamar cap lloc, no va exigir un lloc a la casa... només va obeir, va custodiar i va sostenir el que el Pare havia pensat per a ell. En la seva mirada descobrim la santedat que creix sense soroll entre les ombres, la fidelitat constant que persevera quan la lògica humana s'esfondra. Josep és el sant de lllindar: el qui obre la porta a la voluntat de Déu i la tanca a tot el que pugui ferir l'amor.

I, al centre, Jesús, el Fill etern que va voler aprendre a caminar sostenint-se en unes mans humanes, com les teves i les meves. La seva infància és una preciosa epifania d'humilitat: parlad'una obediència cega que, anys més tard, segellaria en una Creu. De la seva vida aprenem que el diví pot florir en la vida diària, en el simple i en el pobre.

Si aquest Any Jubilar ha estat un camí de gràcia, dipositem tot el rebut en la falda de la Sagrada Família de Natzaret, la nostra llar espiritual: el racó amagat en el cor de Déu on l'omnipotència es va fer vulnerabilitat i on la salvació va començar a bategar en la llar d'un humil fuster. ■

CONSULTORI BÍBLIC

Per què s'assemblen tant el Càntic d'Anna i el Magníficat de Maria?

QUIQUE FERNÁNDEZ

Coordinador d'Escola d'Animació Bíblica

Resulta gairebé inevitable després de llegir o escoltar el Càntic d'Anna, mare del profeta Samuel (1Sa 2,1-10) i el Magníficat de Maria, Mare de Déu (Lc 1,46-55) preguntar-se com és que s'assemblen tant.

Vegem primer la semblança de contingut, tant en els temes com en les expressions:

- Els dos primers temes que aborden tots dos càntics són la grandesa de Déu i l'alegria-joia
 - Tots dos denuncien la supèrbia altiva i arrogant del cor
 - En tots dos càntics trobem paradoxes en el binomi grans-petits (amb diverses alternatives del binomi disjuntiu, com tips-famolencs o poderosos-humils). Aquesta paradoxa es presenta en temps present i, alhora, en forma d'esperança
 - És una promesa que abasta, segons Anna, d'un cap a l'altre de la terra (tot arreu) i, segons Maria, de generació en generació (tot temps)
- Evidentment, com que el Magníficat no és una còpia simple, tots dos càntics tenen la seva singularitat:
- El Càntic d'Anna parla de la mort i l'abisme (v. 6) i de les tenebres (v. 9)
 - El Magníficat es fixa en la humilitat de Maria (v. 48)

Però, per què s'assemblen tant tots dos càntics? Doncs, després del que hem vist, podem concloure que Maria coneixia, sens dubte, l'Escriptura i, evidentment, el Càntic d'Anna, que segurament devia haver sentit i fet propi com a oració en moltes ocasions. I és precisament aquest fer-se'l propi, meditar-lo al cor, el que li permet no repetir-lo, sinó compondre'n una versió pròpia. Som convidats a meditar-lo, fer-ne nostre el contingut, i que les nostres vides el traspuïn i el mostrin al nostre món tan ferit d'injustícies i desigualtats.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Jesús, Maria i Josep

CONCEPCIÓ HUERTA

Biblista

Il·lustració: Glòria Monés

La Nativitat del Senyor concentra el compliment de les promeses messiàniques fetes pels profetes al poble de Déu. L'Encarnació i Naixement del Fill de Maria de Natzaret marquen l'inici dels temps nous i definitius per a la història humana. El misteri que embolcalla aquest fet històric es refereix a la "Paraula de Déu feta carn", que volgudament inicia el seu pelegrinatge a la terra com un més de nosaltres, però amb una missió sense parangó: "Salvar el món per mitjà d'ell" (Jn 3,17). Ho fa des d'un país concret que té cultura, fe i història politico-social pròpies, sotmeses a les vicissituds que caracteritzen la vida humana individual i col·lectiva.

La litúrgia d'aquest diumenge, festa de la Sagrada Família, convida a repassar el camí que va seguir la família de Jesús, amb Maria i Josep, des que va haver de fugir de Betlem fins que va arribar a Natzaret. La narració, exclusiva de Mateu, comprèn dues escenes relacionades entre si. L'àngel del Senyor s'apareix en somnis a Josep en dues ocasions, per instar-lo a fer allò que li mana. Amb la mateixa docilitat amb què havia obeït el mandat de l'àngel quan li anuncià el naixement de Jesús, el fill de Maria engendrat per l'Esperit Sant (Mt 1,20-25), actua ara Josep quan l'Emmanuel (Mt 1,23) ja és nat. En aquesta ocasió (Mt 2,13-15), el mot d'ordre és que "amb el nen i la seva mare" ha de fugir cap a Egipte fins que l'àngel li ho digui, ja que "Herodes buscarà l'infant per matar-lo". En la segona

escena (Mt 3,19-23), situada després de la mort d'Herodes el gran, el mandat és tornar al país d'Israel. Possiblement, el pensament de Josep era tornar a Judea, a Betlem d'on era descendent. Tanmateix, com sigui que aleshores Arquelau, tant o més sanguinari que el seu pare Herodes, regnava a Judea, Josep és advertit de no anar a aquella regió, sinó a Galilea. Jesús amb els seus pares s'instal·len a Natzaret.

Al final de les dues escenes, s'afirma que allò que hi ha relatat és el compliment de dos anuncis profètics. En primer lloc, tornant d'Egipte es compleix en Jesús allò que havia anunciat el profeta Osees (11,1) referint-se a Israel: "D'Egipte he cridat el meu fill." Mateu copsa que Jesús és el vertader Israel, Fill de Déu en plenitud de sentit, que en la seva pròpia carn fa l'experiència de l'exili i de l'èxode. En segon lloc, Natzaret, el lloc de residència de la Sagrada Família era en aquell temps un lloc insignificant, humil, de màxima pobresa. Als deixebles de Jesús i a ell mateix els anomenaven natzarens. Mateu veu en aquesta denominació el compliment d'allò que els profetes havien dit sobre el Messies humil.

No puc acabar aquesta reflexió sense referir-me a l'honor del nostre poble d'haver donat a la Sagrada Família tantes institucions que en porten el nom i, de manera tan significativa el monument cristià més esplendorós del món, gràcies al geni Antoni Gaudí. ■

Sagrada Família

Lectura primera

Sir 3,3-7.14-17a

Qui venera el Senyor, honora els pares

Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira

En els fills, el Senyor fa l'elogi del pare i sentència a favor de la mare. Qui honora el pare expia els pecats, qui honora la mare es guanya un tresor. Els fills seran la felicitat del qui honora el pare; quan pregui, Déu se l'escoltarà. Qui honora el pare viurà molts anys, qui honora la mare obtindrà del Senyor la recompensa. Fill meu, acull el teu pare en la vellesa, no l'abandonis mentre visqui. Si s'afebleix el seu enteniment, sigues compassiu, no el menyspreïs quan et veus en plena força. Déu no oblidarà la pietat que tens pel pare; te la tindrà en compte per a compensar els teus pecats.

Evangelí

Mt 2,13-15.19-23

Pren el nen amb la seva mare, fuig cap a Egipte

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

Quan els mags van ser fora, un

Salm responsorial

127

Feliç tu, fidel del Senyor,
que vius seguint els seus camins.
Menjaràs del fruit del teu treball,
seràs feliç i tindràs sort. R.

*R. Feliços els fidels del Senyor, que
viuen seguint els seus camins.*

La teva esposa fruitarà com una parra
dins la intimitat de casa teva;
veuràs els fills com plançons d'oli-
vera
al voltant de la taula. R.

És així com els fidels del Senyor
seran beneïts.

Que el Senyor et beneeixi des de
Sió.

Que tota la vida puguis veure pros-
perar Jerusalem. R.

Al·leluia

*Que la paraula de Crist, en tota la
seva riquesa,
tingui estada entre vosaltres*

àngel del Senyor s'aparegué a Josep en somni i li digué: "Lleva't de seguida, pren el nen amb la seva mare, fuig cap a Egipte i queda-t'hi fins que jo t'ho digui, perquè Herodes buscarà el nen per matar-lo." Es llevà, prengué el nen amb la seva mare, sortí de nit cap a Egipte, i s'hi quedà fins que Herodes va morir. S'havia de complir allò que el Senyor havia anunciat pel profeta: "He cridat d'Egipte el meu fill." Tan bon punt Herodes va morir, un àngel del Senyor s'aparegué en somni a Josep,

Lectura segona

Col 3,12-21

Vida familiar en el Senyor

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

Germans, tingueu els sentiments que escauen a escollits de Déu, sants i estimats: sentiments de compassió, debondat, d'humilitat, de serenor, de paciència; suporteu-vos els uns als altres, i si alguns tinguéssiu res a dir contra un altre, perdoneu-vos-ho. El Senyor us ha perdonat; perdoneu també vosaltres. I com a coronament de tot això estimeu-vos, que l'amor tot ho lliga i perfecciona. Que la pau de Crist coroni en els vostres cors els combats que manteniu; recordeu que en aquesta pau heu estat cridats a formar un sol cos. I sigueu agraïts. Que la paraula de Crist tingui estada entre vosaltres en tota la seva riquesa; instruiu-vos i amonesteu-vos els uns als altres amb tota mena de doctrina; agraïts a Déu, canteu-li en els vostres cors amb salms, himnes i càntics de l'Esperit; tot allò que feu, sigui de paraula, sigui d'obra, feu-ho en nom de Jesús, adreçant per ell a Déu, el Pare, una acció de gràcies. Doncs, cal que sigueu submises al marit en el Senyor. Marits, estimeu l'esposa, no us malhumoreu amb ella. Fills, creieu en tot els pares; això agrada al Senyor. Pares, no importuneu els vostres fills, que no es desanimin.

allà a Egipte, i li digué: "Pren el nen amb la seva mare i ves-te'n al país d'Israel, que ja són morts els qui el buscaven per matar-lo." Ell, doncs, es llevà, prengué el nen amb la seva mare i tornà al país d'Israel. Però quan sentí dir que a Judea Arquelau havia heretat el reialme d'Herodes, el seu pare, no gosà anar-hi, sinó que, seguint una indicació rebuda en un somni, es retirà a la regió de Galilea i se n'anà a viure al poble de Natzaret. Així es complí allò que havien anunciat els profetes: "Li diran Natzarè." ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC A; FERIAI I
TEMPS DE NADAL
SALTERI: SETMANA 1

Desembre

28. DIUMENGE

Sagrada Família (F), *Blanc*. Lectures: Siràcida 3,3-7.14-17a / Salm 127 / Colossencs 3,12-21 / Mateu 2,13-15.19-23
SANTORAL: Sants Innocents; Abel; Dòmina, vg. i mr.

29. DILLUNS

Dia V dins l'octava de Nadal, *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2,3-11 / Salm 95 / Lluc 2,22-35
SANTORAL: David, rei; Tomàs Becket, b. i mr.; Tròfim, b.

30. DIMARTS

Dia VI dins l'octava de Nadal, *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2,12-17 / Salm 95 / Lluc 2,36-40
SANTORAL: Anísia, mr.; Fèlix I, p. i mr.; Mansuet, mr.; Roger, b.

31. DIMECRES

Dia VII dins l'octava de Nadal, *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2,18-21 / Salm 95 / Joan 1,1-18
SANTORAL: Coloma, vg. i mr.; Sabinià, b. i mr.; Silvestre I, p. i mr.

Gener 2026

1. DIJOUS

Solemnitat de Santa Maria Mare de Déu (S), *Blanc*. Lectures: Nombres 6,22-27 / Salm 66 / Gàlates 4,4-7 / Lluc 2,16-21
SANTORAL: Almaqui, mr.; Concordi, prve. i mr.; Eufrosina, vg.

2. DIVENDRES

Sant Basili el Gran i Gregori Nazianzè, b. i Dr. de l'Església (MO), *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2,22-28 / Salm 97 / Joan 1,19-28
SANTORAL: Adelard, ab.; Emma, vg.; Isidor d'Antioquia, b. i mr.

3. DISSABTE

Del dissabte, *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2,29-3,6 / Salm 97 / Joan 1,29-34. O bé, **Santíssim Nom de Jesús** (ML), *Blanc*. Lectures: Filipencs 2,1-11 / Salm 8 / Lluc 2,21-24
SANTORAL: Anter, p. i mr.; Fulgenci, b.; Genoveva, vg.

El Sant 31 de desembre

Sant Silvestre, Papa

Nascut a Roma, Silvestre va ser ordenat pel papa sant Marcel·lí durant el període de pau que va precedir les persecucions de Dioclecià. Va ser testimoni de l'abdicació de Dioclecià i Maximià, i va veure el triomf de Constantí l'any 312. Dos anys després va succeir sant Melquiades com a bisbe de Roma. En el seu primer any com a prelat, va enviar quatre legats per representar-lo al gran Concili de l'Església Occidental, celebrat a Arlès. Va confirmar-ne les decisions i les va transmetre a l'Església.

És considerat el 33è Papa, segons es pot llegir al *Liber Pontificalis*. El Concili de Nicea es va convocar durant el seu pontificat, l'any 325, però, no podent-hi assistir personalment a causa de la seva avançada edat, tam-

bé hi va enviar els seus legats, que van encapçalar la llista de signants dels decrets, per davant dels patriarques d'Alexandria i d'Antioquia. També sota el seu pontificat, la religió cristiana va deixar de ser perseguida gràcies a l'Edicte de Milà (313), que va concedir llibertat de culte a l'Imperi Romà —fet que va marcar l'inici d'una nova era per a l'Església. És per això que se'l recorda com el Papa que va guiar el pas de Roma d'un cristianisme perseguit a una Església pública, visible i institucional, amb temples, culte obert i estructures organitzatives consolidades. Va morir el 31 de desembre de l'any 335. Per aquest motiu, en molts països occidentals, la vigília d'Any Nou ha pres el nom de Nit de Sant Silvestre.

RAFAEL SERRA

Sacerdot de l'arquebisbat de Tarragona

Confessem que l'Infant que ens ha nascut és el Fill unigènit del Pare i té el nom d'Emmanuel, Déu amb nosaltres per sempre

Un Salm ple de significats per cantar el Nadal del Senyor

Els qui celebrem les Hores Santes (la Litúrgia de les Hores) veiem com cada diumenge a l'hora de Vespres apareix el Salm 109: "Oracle del Senyor al meu Senyor." A causa de la salmòdia tan repetida, el podem resar de manera rutinària i no ens adonem dels significats del text i del per què l'Església secularment l'ha emprat en les II Vespres de cada diumenge i de les solemnitats del Senyor. És el Salm més citat del Nou Testament, fins a 14 vegades, i sant Agustí diu al principi de la seva predicació que "és un Salm breu per les seves paraules, però dens en el seu contingut" (In Ps 109,1). També és el Salm que es canta a les Vespres de Nadal i de cada dia de la seva Octava.

El qui ha estat exaltat i ara s'asseu a la dreta del Pare és el qui "ha estat engendrat, com la rosada, abans de l'aurora, i ja era príncep des del dia del seu naixement" (v. 3). Aquest verset és molt arcaic, segons els exegetes, i és difícil establir-ne correctament el text original, d'aquí la disparitat d'interpretacions. Sigui quin sigui el text original, l'Església orant confessa la seva fe a través d'aquestes paraules en la condició divina de Crist. Hi ha una dolcesa espiritual en dir aquestes paraules contemplant l'Infant que ens ha estat donat. És també el "qui ha estat engendrat abans de tots els segles", perquè ell és "Déu de Déu, llum veritable nascut del Déu veritable, engendrat no pas creat i de la mateixa naturalesa del Pare". I tam-

bé es diu que "és príncep des del si de la mare", amb una al·lusió preciosa al seu naixement temporal i també a les entranyes de la Immaculada Verge Maria. Amb raó la litúrgia nadalenca l'ha escollit per al sublim introit gregorià de la Missa de la nit de Nadal i el resa a Vespres quotidianament durant tota l'Octava.

En aquest any de gràcia que acabem, en què el Senyor ha beneït l'Església amb un Any jubilar i amb un novell Successor de Pere, donem gràcies a Déu. La clausura del Jubileu de l'Esperança no significa que disminuïm en aquesta virtut, ans al contrari. Confessem que l'Infant que ens ha nascut és el Fill unigènit del Pare i té el nom d'Emmanuel, Déu amb nosaltres per sempre. Si Déu ha entrat en aquest món és per no deixar-lo mai més i que visquem en el temps en què hem d'esperar que ell faci dels enemics l'escambell dels seus peus. Els enemics són totes les forces del mal.

També el Salm diu: "El Senyor no es desdriu del que jurà: ets sacerdot per sempre" (v. 4). L'aliança segellada per Jesucrist, sacerdot de la nova aliança, mai més serà derogada i roman per sempre. Ni tan sols els nostres pecats poden fer que Déu es desdigni del que en Crist i per Crist ens ha promès. En Ell, per tant, tenim l'àncora de la nostra esperança. No hi ha res d'efímer en Crist, amb Ell tot roman per sempre. L'Esposa de Crist, plena de goig, amb el Salm esmentat canta joiosa el naixement del seu Senyor. Tots els salms són cants d'amor. Un sant Nadal a tots. ■

El Grup Pessebrista de Castellar del Vallès celebra el 75è aniversari amb una magnífica exposició de pessebres

©Grup Pessebrista de Castellar del Vallès

Montserrat és el punt de referència dels pessebres presentats aquest any.

CARME GUIU

Presidenta del Grup Pessebrista de Castellar del Vallès

Fins al pròxim 1 de febrer, Castellar del Vallès acull l'exposició commemorativa del 75è aniversari del Grup Pessebrista de Castellar, una mostra que aquest any ret homenatge al Mil·lenari del monestir de Montserrat. L'exposició reuneix una vintena de pessebres de gran format, que representen les escenes del naixement de Jesús ambientades en diversos indrets singulars de la muntanya de Montserrat.

Els visitants poden descobrir-hi

recreacions tan sorprenents com el Naixement situat entre les runes del monestir durant la guerra del Francès, l'Anunciata als pastors envoltada de les emblemàtiques agulles montserratines, la Visitació a santa Isabel al passadís dels llantions o una Anunciació a Maria en ple claustre gòtic. Cada pessebre destaca per la seva riquesa de detalls i per la capacitat d'integrar el relat bíblic amb el patrimoni natural i arquitectònic de Montserrat, convertint l'exposició en una experiència visual i emocional única.

El Grup Pessebrista de Castellar del Vallès va ser fundat l'any 1951, vinculat a la capella local dedica-

da a la Mare de Déu de Montserrat. Des d'aleshores, ha presentat ininterrompudament la seva exposició anual de pessebres, convertint-se en una referència del pessebrisme català. Des del 2011, el grup aposta per una exposició innovadora que, més enllà del relat tradicional de Nadal, introdueix cada any un eix temàtic que dona coherència i identitat a les obres presentades.

L'exposició d'aquest any és una invitació a redescobrir Montserrat a través de l'art del pessebre i una ocasió per celebrar tres quarts de segle de dedicació, creativitat i tradició.

Més informació: www.pessebres-castellar.com. ■

Cartes

Nadal amb joia

Veiem els carrers i places de les nostres ciutats il·luminats amb llums de colors. No com antany, per desgràcia. Els aparadors de les botigues es tornen més suggeridors, amb un ventall de productes molt atractius que ens fan sortir de la monotonia de la vida quotidiana i ens predisposen a viure una experiència més bonica, que farà feliç molta gent, malgrat la tristesa pels éssers estimats que ens han deixat i els seus desconsolats familiars. Per als que tenim fe, són dies propicis per reunir la família, gaudir amb els éssers estimats i viure feliçment, en plenitud i al temple, la meravellosa arribada del Messies.

Aquest any, a causa de la greu crisi econòmica, els conflictes bèl·lics i la fam, entre altres motius, desgraciadament moltes famílies passaran més privacions. Per a alguns no serà el Nadal de sempre. Confiança en Déu! També hi ha els qui han de treballar aquests dies de Nadal, de nit, perquè els serveis mínims funcionin. Per als qui pateixen és més dur viure aquests dies.

El Nadal autèntic és el que passa pel naixement del Fill de Déu als nostres cors. El Nadal desperta en cadascun de nosaltres els millors sentiments de Crist: pau, amor i benestar per a tots els éssers humans, sense excepcions. Bon Nadal del Senyor!

JOSEP VIDAL BORRÀS

De què ens alimentem?

Algú ha afirmat: “Som el que mengem”, referint-se a l'alimentació del nostre cos. I és cert. Si mengem bé, de manera adequada, amb moderació i sense excessos, és més fàcil que gaudim de salut. Però, i l'ànima? Com l'alimentem? Comen tenim cura? Sabem trobar estones de silenci? Sabem aturar-nos i reposar? Sabem nodrir-nos amb bones lectures? Sovint hom veu moltes correccions, un ús continu de les pantalles, crits, nerviosismes...

Cap a on anem? Realment no hi ha temps? Ens cal anar sempre tan precipitadament? Si correm, que sigui per afanyar-nos a ajudar l'altre.

La vida passa... Busquem estones per estar amb Jesús, per romandre a la seva presència, per llegir la seva Paraula, per deixar que ressoni al cor. És Paraula de vida. Tot passa. Només Ell perdura. Nodrim-nos amb el millor aliment, amb l'Eucaristia. Jesús ens diu: “Jo soc el pa de vida: qui ve a mi no passarà fam i qui creu en mi no tindrà mai set” (Jn 6,35). Llegim en els Salms: “Perdura eternament el seu Amor” (Salm 100,5). Només el seu Amor és etern.

GNA. NÚRIA VIÑOLAS I ESTEVA

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

POSTALS DES D'ANDALUSIA

L'essència viva del Nadal

El Nadal està tan desfigurat que sembla gairebé impossible ajudar a comprendre el misteri que amaga. Potser hi ha un camí, però l'ha de recórrer cadascú. No consisteix a entendre grans explicacions teològiques, sinó a viure una experiència interior humil davant de Déu. Les grans experiències de la vida són un regal, però d'ordinari només les viuen els qui estan disposats a rebre-les. Per viure l'experiència del Fill de Déu fet home cal preparar-se per dins. L'evangelista Mateu ens ve a dir que el Nen que neix a Betlem és l'únic al qual podem anomenar amb tota veritat “Emmanuel”, que significa “Déu amb nosaltres”. Algú ens ha ofert aquests breus consells per viure el Nadal: “Tingues valor per quedar-te a soles. Busca un lloc tranquil i assossegat. Escolta't a tu mateix. Apropa't silenciosament al més íntim del teu ésser. És fàcil que experimentis una sensació tremenda: que sol que estàs a la vida; que lluny que són totes aquestes persones que t'envolten i a les quals et sents unit per l'amor. T'estimen molt, però són fora de tu. Continua en silenci. Potser sentiràs una impressió estranya: tu vius perquè estàs arrelat en una realitat immensa i desconeguda. D'on t'arriba la vida? Què hi ha al fons del teu ésser? Si ets capaç d'aguantar una mica més el silenci, probablement començaràs a sentir temor i, alhora, pau. Ets davant del misteri últim del teu ésser. Els creients l'anomenen Déu.” Ningú no està sol. Déu és amb nosaltres. Aquesta és “l'essència viva” del Nadal. Ara podem celebrar-lo, gaudir-lo i felicitar-nos assaborint que al pessebre de Betlem comença Déu la seva aventura entre els homes. “No pot haver-hi tristesa quan neix la vida”, va afirmar sant Lleó Magne. No es tracta d'una alegria insulsa i superficial.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Rosalía i la pel·lícula “Los domingos”, guardonats als Premis Bravo 2025 per apropar-se a la fe amb honestedat

La Conferència Episcopal reconeix que ens trobem davant d'un nou ressorgiment de l'interès religiós a la societat

MACIÀ GRAU

Aquest mes de desembre, la Conferència Episcopal Espanyola ha donat a conèixer els guardonats de la 56ena edició dels Premis Bravo, que reconeixen la tasca de creadors i projectes que s'acosten a l'espiritualitat i la fe amb una mirada honesta i respectuosa. Entre els premiats destaquen la cantant Rosalía, pel seu nou disc *Lux*, on col·labora l'Escolania de Montserrat, i la directora Alauda Ruiz de Azúa, per la pel·lícula *Los domingos*.

Els premis són concedits per un jurat designat per la Comissió Episcopal per a les Comunicacions Socials de la Conferència Episcopal Espanyola i aquest any, de manera excepcional, es lliuraran al voltant de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, que se celebra el mes de maig.

Per tal de parlar d'aquest guardó i de l'impacte que estan tenint molts

artistes en el nou “ressorgiment espiritual que viu la societat”, Ràdio Estel va entrevistar el director de Comunicació de la CEE, José Gabriel Vera. Vera explica que aquest nou interès per la fe es veu precisament reflectit en la 56ena edició dels Premis Bravo: “Cada vegada hi ha més creadors que no són creients però que volen entendre l'Església, reconeixen que potser hi ha alguna cosa que anhelan.”

Un d'ells és la Rosalía, que estarà convidada a la cerimònia d'entrega dels premis, tot i que la seva assistència encara no és segura, com reconeix Vera: “Fent broma, dic que hauria estat pràctic fer la gala el 31 de març, perquè Rosalía actua a Madrid el 30 de març i tindria el dia lliure. La convidarem, com fem amb tots els guardonats. A vegades hi poden assistir; d'altres vegades, no”.

El director de Comunicació de la CEE destaca l'estil del nou disc de la cantant, on “apareix una mirada a la vida espiritual, amb preguntes i sorpreses, que ella formula amb les seves paraules i el seu estil propi”. En aquest sentit, Vera reconeix que les noves cançons mostren un visible “desig de transcendència, a través d'una mirada honesta i desacomplexada, que demostra una sincera recerca interior”.

“A ‘LOS DOMINGOS’, LA FE ÉS MIRADA DES DEL RESPECTE I L'HONESTEDAT”

Durant l'entrevista José Gabriel Vera va destacar també Alauda Ruiz de Azúa, premiada per haver dirigit la pel·lícula *Los domingos*. La CEE ha

valorat molt positivament la “mirada respectuosa i sincera sobre el fet religiós i la fe que ofereix el film”. Aquest respecte i honestedat contrasta amb altres pel·lícules anteriors que s'han fet sobre el fet religiós, on es caricaturitzava l'Església. Ara, com diu Vera, és tot al contrari.

El gran èxit que han tingut entre el públic tant la pel·lícula *Los domingos* com el disc *Lux* de Rosalía constaten el ressorgiment clar de l'interès religiós entre les noves generacions. Preguntat per aquesta qüestió, Vera va parlar des de la seva pròpia experiència com a prevere: “Quan confesso setmanalment, cada vegada hi trobo més gent, i gent més jove, amb ganes de preguntar, de saber i de conèixer. Alguns no s'han confessat mai i em pregunten com es fa.”

Segons Vera, aquesta nova generació s'acosta a la vida cristiana amb una mirada neta i desitjosa de descobrir-la. En aquest sentit, va remarcar iniciatives d'evangelització i experiències vinculades a l'adoració o a la música religiosa, que cada vegada són més populars entre els joves i els poden ajudar en la seva recerca espiritual: “La bellesa és un camí privilegiat cap a Déu. Ho veiem en el cinema espiritual, en musicals, en expressions artístiques diverses. La bellesa, quan és autèntica, obre sempre un espai per trobar-se amb l'espiritualitat i amb Déu.” ■

JOSÉ GABRIEL VERA
“La bellesa és un camí privilegiat cap a Déu”

Pau, bellesa i amor amb música

El compositor Bernat Vivancos ha estrenat l'obra "Five Universal Prayers"

Josep Maria Balaguer

Bernat Vivancos, un dels compositors actuals més rellevants de música sagrada i espiritual.

CARME MUNTÉ / MAC

Recentment es va estrenar a Mannheim, ciutat d'Alemanya que pertany a l'estat de Baden-Württemberg i bressol de grans compositors com ara Carl Cannabich, Ernst Eichner, Giselher Klebe o Joseph Lenoble, la peça musical per a cor i orquestra *Five Universal Prayers*, del compositor català Bernat Vivancos, professor de Composició i Orquestració a l'ES-MUC. Entre els anys 2007 i 2014 va ser director musical de l'Escolania de Montserrat.

Al programa *El Matí a Ràdio Estel*, Vivancos recordava que "fa tres anys vaig rebre l'encàrrec d'un cor i una orquestra d'Alemanya de compondre una obra. Vaig pensar a fer *Three Universal Prayers*, perquè volia fer servir textos de tres religions per posar-los música. I així constatar que, si agafem textos de diferents religions (concretament, la cristiana, la budista i la bahá'í), ens adonarem que no estem tan lluny els uns dels altres. Es va estrenar a Alemanya. Posteriorment, un altre cor i una altra

orquestra, també alemanys, que van poder sentir aquesta peça, em van proposar d'afegir-hi la religió jueva i la musulmana. D'aquesta manera vaig crear *Five Universal Prayers*, els protagonistes de la qual són la pau, la bellesa i l'amor".

"Per a mi —posa en relleu el compositor—, era important que fos una obra no només interreligiosa, sinó també internacional. Em vaig plantejar el següent: ja que ens podem sentir identificats amb textos de diferents religions, per què no fer-ho en llengües diverses? Vaig voler

fer l'obra en pluralitat de llengües. Cinc pregàries en cinc llengües: anglès, francès, alemany, hebreu i, evidentment, també en català. És la meua llengua. La llengua en què m'expresso i la llengua en què reso."

Vivancos explica que, "en representació de la religió cristiana, hi ha el Parnostre en català. Té un to molt calmat, un tret característic de la meua música. És una pregària molt contemplativa. En el fons, les cinc pregàries són bastant íntimes, tot i que hi ha la pompositat d'una orquestra gran i dels cors". ■

Fes que el Nadal arribi a les persones grans que viuen soles

A **Avismón** oferim companyia, suport emocional i ajuda quotidiana a persones grans en situació de vulnerabilitat i **soledat no desitjada**.

Fes ara la teua **donació** o vine a fer **voluntariat** i ajuda'ns a què **cap persona gran estigui sola**.

BIZUM - 02834

FUNDACIÓ AVISMÓN CATALUNYA

www.avimon.org
Tel. 933 32 58 58
info@avimon.org

Barcelona i Tarragona

CÀRITAS CATALUNYA

Pepe Navarro

Servei d'Acollida de Càritas Diocesana d'Urgell.

EL MILLOR REGAL DE NADAL

Immersos en la bogeria de les compres i els regals de Nadal per a grans i petits (colònies, roba, joguines, joies, "viatges-sensacions", etc.), potser oblidem que el millor regal de Nadal no és cap objecte, sinó, més aviat, un somriure, unes boniques paraules o una abraçada, exemples de l'amor.

Càritas Diocesana d'Urgell

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Els forats negres encara donen sorpreses als astrònoms

Flickr / European Space Agency

La galàxia espiral M91 conté un forat negre supermassiu al seu centre.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Com sabeu, s'anomenen “forats negres” els astres que estan formats per una matèria condensadíssima que els fa tenir una gravetat tan enorme que ni la llum pot escapar-se de la seva superfície. Per això, no emeten llum, que no té prou força per sortir-ne. Són negres i invisibles al telescopi. Però sí que són detectables pel que passa al seu voltant. Ja fa anys que se'n coneixen i els astrònoms els estudien. La majoria tenen una massa grandiosa. La seva

enorme gravetat els fa emetre ones gravitacionals que s'han pogut detectar per uns aparells que han ideat els astrofísics. Que havien d'emetre ones d'aquesta mena ja ho va predir Einstein fa més de cent anys en la seva teoria de la relativitat general, si bé fa només una dècada que s'han detectat experimentalment. Ara ja ningú no en pot dubtar.

I quina és la novetat que us haig d'explicar avui? Ens ho detalla *The Astrophysical Journal Letters*, revista que publiquen en col·laboració tres observatoris: LIGO, KAGRA i Virgo. Parla en un article de les conseqüències de dos esdeveniments observats referents a forats negres: el primer, de l'11 d'octubre de l'any passat, que va ser la fusió de dos forats negres que van posar-ne gravitant un entorn de l'altre amb masses de 17 i 7 vegades la del Sol, a una distància d'uns 700 milions d'anys llum. I el segon, observat el 10 de novembre, que també es tractava de l'encontre de dos fo-

rats negres de 16 i 8 vegades la massa solar a una llunyania de més de dos mil milions d'anys llum.

En els dos esdeveniments es va poder observar que un dels dos astres parella estava girant sobre si mateix a gran velocitat en tots dos casos, però amb la particularitat que en el de novembre la velocitat anava en sentit contrari al del gir de la seva òrbita, cosa que mai no s'havia vist. Com explicar-ho? L'opinió dels astrofísics és que el que s'havia dit que tots els forats negres provenien del col·lapse d'una estrella de gran massa potser no és veritat, sinó que els més massius provenen de la fusió de dos anteriors forats negres, ja existents.

Jo no sabia pas què dir-hi. Us ho explico tal com ho he trobat escrit. El que trobo admirable és com els actuals astrofísics arriben a poder detectar coses inesperades i admirables que passen en els astres i m'agrada fer-vos-les saber. ■

TRADICIONS REMEIERES

L'api i les seves propietats

Flickr / Forest and Kim Starr

L'api té propietats mineralitzants, vitamíniques, diürètiques i depuratives de l'organisme.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**
Arxiver dels Caputxins

L'api (llat., *Apium graveolens*; cast., *apio*) és una hortalissa que gaudeix de peculiars propietats mineralitzants, vitamíniques, diürètiques i depuratives de l'organisme. La seva ingesta és molt útil per combatre el reumatisme. De l'api —talment com si fos el “porc” de les hortalisses— s'aprofita tot: la fulla, el tronxo, l'arrel i la sement. L'arrel de l'api és molt aperitiva i forma part de la tisana dita de “les cinc arrels”,

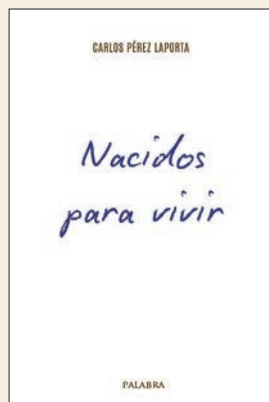
integrada per l'espàrrec, el fonoll, el julivert, el galzeran i l'api, preferentment amb l'arrel de l'api-rave, que és molt rica en potassi i molt apta per guarir les malalties del fetge i dels ronyons, tal com ho posà de manifest el pare de la medicina, el famós Hipòcrates (460–375 aC), que elevà l'api a l'Olimp de les plantes remeieres més valuoses.

En la tradició remeiera dels frares, l'api era emprat per combatre l'asma i la tos, i àdhuc per fondre els tumors: “Prendràs una unça de fulles seques d'àpit bullides vint minuts ab un porró d'aigua; després quan està tebi se li barreja un got de llet, y pres en dejú és bo per retornar la veu pels ofecs y per l'asma y la tos. Les fulles matxecades y barrejades ab vinagre y sal serveixen per fondre tumors y pels cops. El suc és bo per curar l'escorbut, les

llagues de gargamella y de les cames” (APCC, *Receptari*, s. f.).

Estudis recents han demostrat que l'api és una hortalissa escassament calòrica, molt rica en potassi, ferro i calci, i que produeix grans efectes diürètics i depurats de l'organisme, especialment la neteja de les impureses del trànsit intestinal, essent especialment útil per guarir els qui pateixen retencions de líquids o bé que desitgen regular el colesterol.

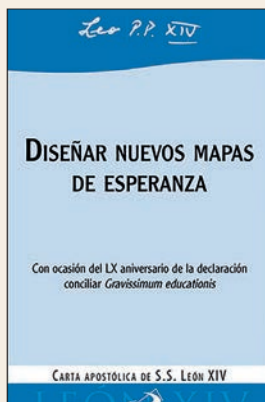
El seu peculiar gust, una mica amargant, el fa molt estimat en l'àmbit culinari, ja que es pot consumir cru en amanides, cuinat en brous o dessecat per usar-lo com a condiment d'algunes menges. A l'article vinent us parlaré, si a Déu plau, de les propietats remeieres de l'herba abellera o melissa. ■

CARLOS PÉREZ LAPORTA

Nacidos para vivir
Ediciones Palabra, 2025, 240 pàg.

Aquest llibre té com a objectiu proporcionar l'ajuda necessària per descobrir com viure plenament i donar un veritable sentit a la nostra vida, tot transformant cada dia en una oportunitat de creixement i felicitat autèntica.

PAPA LLEÓ XIV

Diseñar nuevos mapas de esperanza
Editorial San Pablo, 2025, 40 pàg.

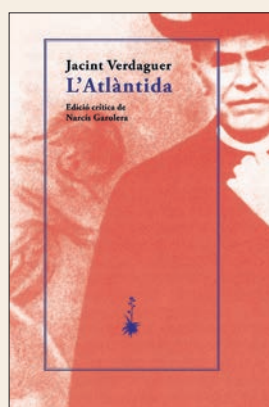
Lleó XIV, en el seixantè aniversari de la declaració *Gravissimum educationis*, vol celebrar la fecunda història educativa de l'Església i remarcar la necessitat d'actualitzar les seves propostes a la llum dels signes dels temps.

PAULO GABRIEL

Vida que et vull viva
Editorial Claret, 2025, 372 pàg.

El pare Paulo Gabriel es va dedicar plenament als pobres i marginats, sobretot de la Vall de Jequitinhonha, al Brasil, convertint la seva missió en un far de compromís social i fe viva. El viatge espiritual d'un pastor entregat.

JACINT VERDAGUER

L'Atlàntida
Quaderns Crema, 2025, 208 pàg.

L'Atlàntida, de Mn. Jacint Verdaguer, és una de les joies més preuades de la nostra tradició literària. Va ser l'obra forjadora de la llengua literària catalana moderna. La present edició ha anat a cura de Narcís Garolera.

MAR RODRÍGUEZ VACAS

Helena. La luz de Roma
Editorial Almuzara, 2025, 608 pàg.

Aquesta novel·la narra la història de santa Elena, mare de l'emperador Constantí i una de les figures més influents en la història del cristianisme primitiu. Va propiciar el triomf del símbol de la creu sobre l'àguila romana.

JOAN VALLS BASSA

Catalunya. 50 cementiris emblemàtics
Cossetània Edicions, 2025, 116 pàg.

Dins de la Col·lecció Khroma, aquest llibre proposa un recorregut per cinquanta necròpolis que destaquen pels elements artístics o per alguna història curiosa. Hi són presents en la ruta totes les comarques catalanes. (Ramon Ribera)

CRÍTICA DE CINEMA

La llum del món

MONTSE CLAVERAS

Doctora en Història de l'Art i
professora de Religió

Aquest film narra la vida de Jesús sota la mirada d'un adolescent apòstol Joan, de qui sempre s'ha dit que era el més jove dels dotze seguidors de Jesús. Un noi apassionat i noble que el seguirà fins al final.

La cinta explica molts moments de la vida de Jesús. Ho fa molt ràpidament, pràcticament només els anuncia, ja que comença pel Gènesi, quan Déu promet que enviarà un Salvador, i acaba amb l'Ascensió al cel de Jesucrist. És molta la informació que dona pel poc temps de metratge.

Tots els deixebles, representats per Pere, Jaume, Andreu i Joan, esperen l'arribada del Messies, com l'espera tot el poble. Tots esperen, però, un rei que imposi el poder i la força, que acabi amb l'esclavatge a què estan sotmesos els jueus sota les ordres dels romans. I es troben un home que parla de pau, d'amor, de fraternitat. Un home senzill que canviarà les seves vides.

El missatge central que vol transmetre el film és clar: Jesús és el Salvador. Jesús va venir per treure la gent d'aquella generació de les tenebres en què vivia. Avui també ve

per treure la nostra generació de la foscor. Cal que el món l'escolti.

Jesús, com diu el títol, és llum del món. "Ningú no encén una llàntia per posar-la sota una mesura, sinó en el portallànties, perquè faci llum a tots els qui són a la casa" (Mt 5,15). Nosaltres som, amb Ell, llum. I som testimonis de la bondat i del bé, ajudats per l'Esperit Sant que, en diferents moments, es fa present en el film en forma de colom.

El fet que sigui una pel·lícula d'animació, vista amb els ulls d'un jove amb un cert bon humor, pot ajudar a fer arribar a les noves generacions que Jesús és l'Amic en majúscules.

No és un film que surt del no-res, sinó que des de fa un temps la figura de Jesús torna a les pantalles. Aquesta pel·lícula americana n'és un exemple i *Rey de reyes* (2025), del director coreà Seong-ho Jang, n'és un altre. La petita pantalla, per la seva banda, ens ofereix des de fa uns anys la sèrie *The Chosen*. I altres esdeveniments artístics que fan que el cristianisme estigui en auge.

Ja Jesucrist ens ho va dir: "Jo soc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món" (Mt 28,20).

AMB BON HUMOR

"JESÚS LUZ DEL MUNDO", de
Tom Bancroft i John J. Schafer
TÍTOL ORIGINAL: *Light of the World*
GUIÓ: David M. Armstrong i
Drew Barton Armstrong
GÈNERE: Animació
Estats Units 2025
84 min

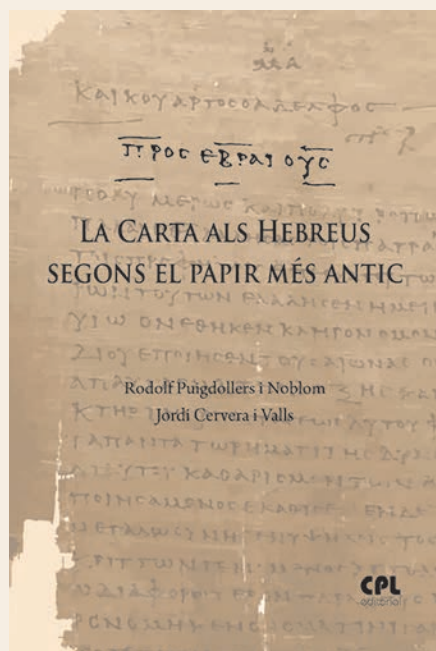

CRÍTICA LITERÀRIA

Assaborir el text... —

ROSA M. BOIXAREU
Biblista

RODOLF PUIGDOLLERS I JORDI CERVERA

La Carta als Hebreus segons el paper més antic
Centre de Pastoral Litúrgica, 2025,
280 pàg.

L'abast dels textos bíblics és molt ampli, inexhaurible: els espais d'interès humà s'hi troben i es deixen trobar; el de la investigació és un d'ells. És aquí on encaixa el llibre que es presenta: els autors han partit d'un manuscrit concret, el Papir 46, datat al voltant de l'any 200 dC, essent el més antic que s'ha conservat de la Carta als Hebreus. La Carta als Hebreus forma part dels escrits neotestamentaris; és una homilia de ric contingut teològic i literari: Jesús Fill de Déu és presentat com a Déu i com a home, és el mitjancer d'una aliança nova trobant en Jesús el perdó i la salvació.

La presentació ens situa en el Papir Chester Beatty (P46), que conté les cartes paulines, essent Hebreus la segona darrere de Romans; localització, característiques, interrogants (datació, qui són els destinataris?, la relació entre les dues aliances), autoria (teòleg, pastor, sacerdot, un místic?) amb consens sobre la seva paulinitat, és a dir, la seva vinculació amb els cercles paulins, però no com a obra directa de l'apòstol. Els autors de l'estudi qualifiquen els versets finals, He 13,22-25, com a "pseudografia indirecta".

La presentació de la Carta es fa en tres passos: la reproducció gràfica dels diversos folis del manuscrit, la transcripció del text grec, tot assenyalant les variants respecte a la resta dels principals manuscrits, la traducció literal paraula per paraula; tot seguit, es fa una lectura de la Carta seguint el treball estructural pioner d'Albert Vanhoye, del 1963. Si el primer pas és una filigrana investigadora, la segona part ens condueix vers l'entramat literari-teològic de l'escrit. I ara ja estem en disposició d'endinsar-nos en el tercer pas: la lectura literal i notes explicatives, més que llegir s'han de rumiar i tornar-hi. Finalment, es presenta un comentari al text de tota la Carta.

Publicacions com la de Puigdollers i Cervera són les que ens porten a afirmar que, a casa nostra, la qualitat de la investigació bíblica gaudeix de bona salut. ■

UN NOU LLINDAR

Més enllà del Jubileu

L'esperança no defrauda, ho hem escoltat, dit i repetit moltes vegades al llarg d'aquest any que s'acaba. Tenim moltes raons per mantenir i revifar l'esperança, ja que Déu ha infós el seu Esperit en els nostres cors per donar suport i força a la nostra vida cristiana. Ho hem de dir molt clar: l'esperança cristiana no enganya ni defrauda perquè està fonamentada en la certesa que res ni ningú no ens podrà separar de l'amor de Déu.

El Jubileu de l'Esperança, que amb actitud de pelegrins al llarg d'aquest any ens ha convidat a ser-ne portadors, ens deixa un full de ruta que projecta tot el caminar de la vida del cristià. Amb projecció de futur, he volgut escoltar sant Agustí, que ens fa aquesta recomanació: "Tot el que expliqueu, expliqueu-ho de tal manera que el qui us escolti, cregui escoltant, esperi creient i estimi esperant." Fe, esperança i caritat en un sol moviment, en una acció gratificant i transformadora.

De la mateixa manera, conscients de les promeses que Déu ha fet, la carta als cristians Hebreus ens diu que "gràcies a elles ens sentim fortament encoratjats els qui ho hem deixat tot per aferrar-nos a l'esperança que ell ens ofereix i que posseïm com una àncora segura i ferma...". Per això, sant Pere ens exhorta que "estiguem sempre a punt per a donar una resposta a tothom qui ens demani raó de la nostra esperança".

Ara, hem d'eixamplar de cara al futur les dimensions de tot el que hem experimentat aquest any rebent la gràcia del Jubileu, amb el pas confiat per qualsevol de les portes santes, vivint la comunió d'una Església reconciliada, el goig del perdó i la ferma decisió, com ens demana el papa Lleó, de treballar per una "pau desarmada i desarmant".

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitalsAmb el suport de:
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència**Director:** Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**

Jesús Alturo, Josep Miquel Bausset, Pilarín Bayés, Rosa Maria Boixareu, Montse Claveras, Ángeles Conde, Àlex Escolar, Juanjo Fernández, Quique Fernández, Antonio Gil, Carme Guiu, Concepció Huerta, Ignasi Miranda, Glòria Monés, Lucia Montobbio, Francesc Nicolau, Lorena Pacho, Joan Pallars- Personat, Quique, Valentí Serra, Rafael Serra, Sebastià Taltavull, Dolors Vilamitjana, Bàrbara Virgil

Redacció, administració, publicitat i promoció:C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-
cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon
industrial El Cementiri. Tel. 938 788
403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT
FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79
ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada per Les opinions expressades pels nostres
col·laboradors no reflecteixen necessà-
riament la d'aquest setmanari Agenda

Barcelona

MONESTIR DE SANT PERE DE LES
PUEL·LESEl **dimecres 31 de desembre**, a les
19.00, vetlla de cap d'any (c/ Anglí,
55 - Barcelona).

CATALONIA SACRA

El **divendres 2 de gener**, a les 20.00,
El Misteri dels Tres Reis d'Orient, a la ba-
síllica de Santa Maria del Pi de Barce-
lona: teatre medieval amb música i
escenografia gòtica.

AMICS DE L'ORGUE DE LES CORTS

El **diumenge 4 de gener**, a les 18.00,
concert d'Any Nou amb l'organista
Stefano Bertuletti que interpreta-
rà obres de Bach i Buxtehude, en-
tre d'altres, a la parròquia de San-
ta Maria del Remei de les Corts de
Barcelona.

Girona

RUTA DE LA PAU

El **diumenge 28 de desembre**, a les
19.00, se surt a peu des de la parrò-
quia de Sant Cugat de Salt fins a Cal
Marquès: cançons, lectures, reflexi-
ons, testimonis i xocolatada.

MUSEU D'ART DE GIRONA

El **dissabte 3 de gener**, a les 11.30,
taller de fanalets per a nens de 4 a
10 anys acompanyats per un adult.

Tarragona

LLIBRE VERMELL MONTSERRAT

Dilluns 29 de desembre, a les 21.00,
concert *Llibre Vermell de Montserrat*
amb la coral Santa Rosalia de Tor-
redembarra, el Cor Selvasons de la
Selva del Camp, l'Esbart Santa Tecla
de Tarragona i el conjunt instrumen-
tal Sonantibus Ili a la parròquia de
Sant Pere Apòstol de Torredembarra.

VETLLA

El **dimecres 31 de desembre**, a les
19.30, vetlla de cap d'any a l'església
parroquial de Sant Francesc d'Assís
de Tarragona.

MANS UNIDES

El **divendres 2 de gener**, a les 17.30,
espectacle de màgia a càrrec de Tar-
racadabra a benefici de Mans Unides
al Col·legi Sant Pau Apòstol de Tar-
ragona.

Terrassa

PESSEBRE VIVENT

El **dijous 1 de gener i el diumenge
4**, a les 18.00 i a les 19.00, represen-
tació del pessebre vivent a Sant Fost
de Campsentelles ([www.pessebrevi-
ventsantfost.cat](http://www.pessebrevi-
ventsantfost.cat)).

CATEDRAL

El **dijous 1 de gener**, a les 12.00, missa
de Cap d'Any amb benedicció apos-
tòlica.

Tortosa

CATEDRAL

El **divendres 2 de gener**, a les 19.00,
concert de les corals de la ciutat de
Tortosa.

Urgell

ENNEAGRAMA

El **cap de setmana del 14 al 16 de
gener**, al monestir de les Avellanes,
curs *Interioritat i creixement personal a
través de l'Enneagrama* amb Lluís Ser-
ra (enneagrama@gmail.com).

Vic

MUSEU EPISCOPAL DE VIC

El **dimarts 30 de desembre**, a les
10.00, activitat familiar: taller de
fanalets per a nens de 5 a 12 anys.PREGUEM PER LES INTENCIONS
DEL PAPAPerquè els cristians que viuen en
contextos de guerra o conflicte, es-
pecialment al Pròxim Orient, siguin
llavors de pau, reconciliació i espe-
rança

“El diàleg fe-cultura a Europa és intens i Catalunya hi pot participar activament”

CARME MUNTÉ MARGALEF

Fins al 2 de febrer, la Candelera, es pot visitar la intervenció artística *Diàlegs d'Esperança des de l'art contemporani*, una proposta que ha convertit l'església de Sant Jaume de Barcelona (carrer Ferran, 28) en un espai de trobada entre l'art, la cultura i l'espiritualitat. La iniciativa, organitzada per la Delegació de Pastoral de Fe i Cultura de l'arquebisbat de Barcelona, compta amb la col·laboració del Museu Diocesà de Barcelona, la Fundació Joan Maragall, la Facultat Antoni Gaudí, la Fundació Escola Cristiana de Catalunya i altres entitats vinculades al món de la cultura i l'art sacre. Carles Torner, doctor en Ciències de l'Educació, escriptor i poeta i membre del Patronat de la Fundació Joan Maragall, és un dels comissaris de l'exposició.

Què vol transmetre l'exposició?

Celebrem el Jubileu de l'Esperança amb una mostra d'artistes actuals que fan palès el diàleg fe-cultura a Catalunya. Des de la Fundació Joan Maragall, que hi hem participat activament, ens interessa molt aquest diàleg, perquè de fet aquests vincles entre la fe cristiana i la cultura al nostre país formen part de la nostra ànima.

Com s'estableix el diàleg entre els artistes exposats?

L'exposició posa en diàleg tres díptics que són obra de Goretti Pomé, fra Félix Hernández i Anna Maria da Silva Cardoso, a més de l'escultura de Lau Feliu. D'aquesta manera es crea una veritable sintonia entre els diferents artistes i el visitant, que pot passar de l'un a l'altre i anar-se deixant interpel·lar per cadascuna de les obres.

Les obres també entren en diàleg amb el mateix espai que acull l'exposició: la capella del Santíssim de l'església de Sant Jaume.

Sí, les obres del temple entren en diàleg amb les imatges dels artistes actuals. En aquest sentit, la Pietat Mediterrània, de Lau Feliu, que fa una lectura creient del nou mur d'Europa on s'estavellen cada any milers d'immigrants, dialoga amb el Crist Crucificat pintat per Guillem Soler el 1941-1942.

CARLES TORNER

Comissari de l'exposició “Diàlegs d'Esperança des de l'art contemporani”

Quina és la importància de l'art contemporani com a camí a la transcendència?

L'art obre el camí cap a l'espiritualitat, la introspecció, la meditació i la contemplació. Ho veiem per exemple amb el nou disc de Rosalía, *Lux*. La cançó *Berghain* m'ha sorprès més que per la dimensió espiritual, que ja apareix en discos anteriors, pel vincle que estableix explícitament amb la pel·lícula *Blue*, de Krzysztof Kieslowski, i amb la unificació i els valors d'Europa. El compositor de la pel·lícula, feta just després de la caiguda del mur de Berlín, va compondre un himne a la unitat europea. Doncs bé, el text d'aquell himne és el càntic de l'amor de la carta de sant Pau als Corintis. Que ara Rosalía, més de trenta anys després, entronqui amb aquella tradició mostra que Europa viu un moment intens pel que fa al diàleg fe-cultura, amb tots els reptes que tenim al continent amb la guerra d'Ucraïna, la tragèdia dels morts al Mediterrani, el creixement de l'extrema dreta... En aquest moment el diàleg fe-cultura a Europa és intens i Catalunya hi pot participar activament.

Fundació "la Caixa"

A la Fundació "la Caixa" creiem en el poder de les persones per transformar la societat. Per això, col·laborem amb entitats que amb el seu compromís milloren la vida dels més vulnerables, combaten la pobresa, impulsen la salut i promouen la cultura. I ho fem amb una gestió responsable del patrimoni, a través de **CriteriaCaixa**, que garanteix la sostenibilitat de la nostra actuació.

Perquè l'impossible és només una mica més difícil que les coses difícils. Perquè la utopia és possible quan moltes persones hi creuen i actuen unides.

"Amb tot el que tinc ~~a sobre i encara~~ he d'ajudar els altres"

Al costat dels que creuen per transformar

